

Szabadszállási
Petőfi Sándor Általános Iskola

Pedagógiai Programja

OM azonosító: 027727

6080 Szabadszállás, Kálvin tér 8.

Fazekas Tiborné
intézményvezető

Szabadszállás, 2023. augusztus 31.

Tartalomjegyzék

PREAMBULUM.....	4
1. NEVELÉSI PROGRAM.....	8
1.1. A pedagógiai munkánk értékei, céljai, eredményességi kritériumaink	8
1.2. A pedagógiai munkák feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai	9
1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	10
1.4. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	12
1.4.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai	12
1.4.2. Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátítása	16
1.5. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	17
1.6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	21
1.6.1. A pedagógusok alapvető feladatai	21
1.6.2. Az osztályfőnökök feladatai	26
1.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	34
1.7.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók.....	34
1.7.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók	35
1.7.3. Sajátos nevelési igényű tanulók	36
1.7.3.1. Sajátos nevelési igényű külön nevelt tanulók	36
1.7.4. Tehetséges tanulók fejlesztése- tehetséggondozás.....	36
1.8. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	37
1.9. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	39
1.10. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	40
1.10.1. Az iskola közösségeinek együttműködése.....	40
1.10.2. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai	43

1.11. A tanulmányok alatti vizsgák.....	45
1.11.1. A tanulmányok alatti vizsgák szabályzata.....	45
1.11.2. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének alapelvei.....	50
1.12. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	52
2. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI	53
3. AZ EGÉSZNAPOS ISKOLA NEVELÉSI-OKTATÁSI PROGRAMJA	56
4. HELYI TANTERV	59
4.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői.....	59
4.2. Csoportbontás és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	65
4.3. A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	66
4.4. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	67
4.5. Projektoktatás.....	70
4.6. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése.....	73
5. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE	74
5.1. Az írásbeli beszámoltatás/ellenőrzés formái.....	75
5.2. Oktatási eredményvizsgálatok.....	76
5.3. A tanulók teljesítményének értékelése.....	77
5.3.1. Tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai.....	77
5.3.2. A tanulók magatartásának, szorgalmának értékeléséhez kapcsolódó elvek	79
5.3.3. A jutalmazás formái	83
5.3.4. Fegyelmezés	84
6. AZ ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK, AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI	86
7. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI.....	87
8. ESÉLYEGYENLŐSÉG.....	88
8.1. Az iskola integrációs pedagógiai rendszere.....	90
9. Mellékletek	
- Lázár Ervin Program	
- Komplex Alapprogram	

- Enyhe értelmi fogyatékosok kerettanterve

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Preambulum

„Az iskola dolga,
hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munka
örömére és az alkotás izgalmára,
hogy megtanítsa szeretni, amit csinálunk,
és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretnénk
csinálni.”

(Szent-Györgyi Albert)

A Szabadszállási Petőfi Sándor Általános Iskola Pedagógiai Programja azt a nevelési programot, helyi tantervet rögzíti az intézmény vezetése, pedagógusai és tanulói számára, mely tartalmazza az intézmény stratégiáját, és mindazokat a feladatokat, elvárásokat, amely szerint pedagógiai tevékenysége zajlik. Intézményi alaptörvény, ugyanakkor tájékoztató az iskolahasználók számára, amely leírja, hogy mit ígér az intézmény, milyen ellátást, oktatást kapnak az iskola tanulói.

Szabadszállás Bács-Kiskun megyében, a Kunszentmiklósi járásban található. Intézményünk hivatalos neve: Szabadszállási Petőfi Sándor Általános Iskola, mely a város egyetlen alapfokú nevelést és oktatást nyújtó létesítménye. Beiskolázási körzete a város területe, de bejáró tanulók is vannak a környező településekről.

Az iskolában folyó nevelő-oktatómunka értékei

Olyan iskolát szeretnénk:

- Ahová a gyerekek szívesen járnak, mert megértő, motiváló és szerető légkör veszi körül őket,
- Ahol a természetes gyermeki kíváncsiságot megőrizve, az életkori sajátosságaiknak megfelelő módszerekkel tanulhatnak a diákok,
- Ahol a széleskörű tevékenységkínálat segítségével a gyerekek képességei sokoldalúan fejlődhetnek, és a tanulás motivációs alapja sikerélmény,
- Ahová mindezekért a szülők szívesen hozzák gyermekeiket,
- Ahol a tantestület minden tagja fontosnak érzi magát, megtalálja azt a tevékenységet, amelyhez a legjobban ért és alkotói szabadsága kibontakozhat,
- Amelyik rugalmasan képes alkalmazkodni a társadalmi elvárásokhoz, a tanulók, a szülők és a fenntartó igényeihez.
- Amely megalapozza az egész életen át tartó tanulás képességét.

Iskolánk alapításának idejét pontosan nem tudjuk, de feltételezhető, hogy az 1600-as évek elején már volt tanítás. Feljegyzéseink 1715 óta vannak a „szabadszállási református egyházban,” ahol a debreceni mintájú nevelés és oktatás volt érvényben a XIX. sz. közepéig, s a 18. sz. végén algimnázium is volt.

- Az 1814-ig tartó időszak volt az iskolaépítés hőskora. 1819. a városi rangra emelkedés utáni egyik legbecsesebb emlékünk, hogy Petőfi Sándor tanulmányaiból fél évet iskolánkban töltött.
- 1854-ben vezették be a vasárnapi vagy ismétlő iskolát, 1858-tól folyik politechnikai oktatás.
- A már lebontott lány iskola 1906-ban, a fiúiskola 1907-ben épült.
- 1919 szeptemberében kezdte meg működését az Állami Polgári Fiú és Lányiskola, mely akkoriban „körzeti” feladatokat is ellátott.
- A 20-as években (1922-től a katolikus elemi iskola is működött, s 1850-1920-ig az izraelitáknak is volt felekezeti iskolája). A 20-as évek Gazdasági Népiskoláját is beszámítva 5 féle iskolában folyt a tanítás.
- 1948. július 1-jével Szabadszálláson is megszűnt az iskolák széttagoltsága, megtörtént az államosítás a felekezeti iskolák összevonásával

Az iskola több évtizedes története arra kötelez bennünket, hogy nevelő és oktató munkánkban kiemelt figyelmet fordítsunk a lakóhely és a nemzet történetének,

hagyományinak megismertetésére, a haza iránti szeretet felébresztésére, a különféle világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltására, a magyar nemzeti hagyományaink ápolására. Fontos feladatnak tekintjük a környezettudatos magatartás kialakítását.

A Szabadszállási Petőfi Sándor Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban szeretnék elérni, hogy olyan légkör formálódjon, melyben tanulóink otthon érezhetik magukat. Minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban. Az iskola életében a kölcsönös bizalmon, az alapvető emberi értékek tiszteletén alapuló kapcsolatok kialakítására törekszünk.

Intézményünkben a tanulók teljes személyiségének harmonikus fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. A nevelő-oktató munka során figyelembe vesszük a tanulók egyéni képességeit, diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük. A tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, valamint korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, tovább építhető alpműveltséget nyújt, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit. Szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen. Érzelmi nevelésükben törekszünk a humánusra, az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására. Szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet. Első sorban a szülőkkel ápolott kapcsolatok révén - folyamatosan részt kívánunk venni lakóhelyünk életében. Ennek érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal, igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint településünk érdeklődő polgárai, ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található óvodával és közművelődési

intézményekkel.

Minden tanuló számára biztosítani kívánjuk az esélyegyenlőséget, a hátrányokkal küzdő tanulók számára a képesség- kibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek. A tehetségfejlesztésnek kiemelt szerepet szánunk, hiszen az iskolának, a pedagógusnak kiemelt szerepe és felelőssége van a tehetségek felkutatásában és kibontakoztatásában az egyéni szükségletek és érdeklődés felderítése, fejlesztése, tanórai és órán kívüli gazdagítása.

Iskolánk fenntartója és működtetője a Kiskőrösi Tankerületi Központ. A fenntartó által kiadott alapító okirat szerint alapfeladatunk a hozzánk tartozó tanköteles korú gyermekek általános műveltségének megalapozása. E feladat megvalósításának érdekében intézményünkben nyolc évfolyamos általános iskola működik, speciális tantervű tanulócsoporttal, valamint SNI-s feladatellátás keretében fogadni tudjuk az enyhe fokban mozgásszervi fogyatékkal küzdő tanulókat is.

A kunszentmiklósi Szappanos Lukács AMI telephelyeként tanulóinknak lehetősége van művészeti oktatásban is részesülni. A művészeti tagozaton jelenleg zongora, gitár és rajz tanszakon folyik.

A környezetünkben lévő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges jó képességű gyermekek fejlesztését is. Iskolánk felső tagozatán pedig lehetőségünk függvényében angol nyelvből nívócsoportos oktatás keretében valósítjuk meg. Célunk, minden tanulót hozzásegíteni a képességei szerinti legoptimálisabb továbbtanuláshoz, személyiségük kiteljesítéséhez, olyan szilárd alapképességek kialakításához, melyek lehetővé teszik számukra a társadalomba való beilleszkedést.

A társadalom, pedagógusok és a szülők célja szerintünk azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Iskolánkban

munkálkodó pedagógusok fő célja: emberséget és tudást adni a ránk bízott tanulóknak.

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. A pedagógiai munkánk értékei, céljai, eredményességi kritériumaink

- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- Az élet tisztelete, védelme. Az állatok és növények védelme, szeretete. (Föld napja, Víz világnapja)
- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. (Európai Diáksport napja, Egészségnap, mozgásprogramok, Fenntarthatósági témahét)
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (Pályaválasztási témanap, Pénz hét, Nemzeti Tehetség Programok)
- A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete. (Családi nap lehetősége minden évfolyamon)
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, (Határtalanul programok, Nemzeti összetartozás napja)

Céljaink

- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőleg - egyénre szabott fejlesztése.
- Az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása,
- A nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző és szerető fiatalok nevelése.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén.
- Tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása.
- Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Az egészséges életmód megismertetése, a testi-lelki higiéne fontossága.

- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés megalapozása.

Eredményességi kritériumaink

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjai

- minden tantárgyból megfelelnek az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek.
- rendelkeznek olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismerik a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- elképzeléssel rendelkeznek saját közelebbi és távolabbi jövőjüket illetően.

1.2. A pedagógiai munkánk feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

Iskolánk nevelési célja a tanulók személyiségének harmonikussá formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink

- Minden tanulónk számára biztosítanunk kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.

- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása.
- Elő kell segítenünk az egyéni életélmények szerzését a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket teremtsünk.
- Azon hátrányoknak a csökkentése, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.
- Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák)

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolának, mint másodlagos szocializációs színtérnek a személyiségformálásban betöltendő feladatköre az utóbbi évtizedekben jelentős változásokon ment át. A pedagógusi tevékenység ismeretátadói funkciója mindinkább differenciálódott. Az átadandó ismeret megnövekedett.

Az iskolai személyiségformálásnak váratlanul új feladatai születtek; a társadalmi problémák a családi körben is megjelentek és az ebből adódó hiányosságokat gyakorta pótolni, korrigálni kell az iskolában. Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A tanulók erkölcsi nevelése.

Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

- A tanulók értelmi nevelése.

Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. Legfontosabb része a tanulás tanítása. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit

tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.

- A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

- A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

- A tanulók akarati nevelése.

Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

- A családi életre nevelés

A harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolában foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

- A tanulók nemzeti nevelése.

A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

- A tanulók állampolgári nevelése.

Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

- A tanulók munkára nevelése, pályaorientáció.

Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása. Az iskolának - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

- Gazdasági és pénzügyi nevelés.

A tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát.

- A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség - a test egészsége és jóléte - elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására.

- Felelősségvállalás, önkéntesség.

Az ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

- Médiatudatosságra nevelés.

A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenységközpontúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékkelvű megszervezésére, tudatos alakítására

1.4. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

1.4.1. Egészségfejlesztés iskolai feladatai

Intézményünk egészségfejlesztési programjának **alapelve**, hogy az iskolában eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. Tanítsuk meg gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon öröm nélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátainak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek. Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással. A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja. Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében.

Kiemelt **célunk** az egészségkultúráltság emelése, olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához, a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában, az életvezetési képességek fejlesztése, a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért, a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására, a környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése, a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi egészségfejlesztési **alapfeladatok** rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

Egészséges táplálkozás megvalósítása:

- Iskolatej, Iskolagyümölcs programban való részvétel,

- Egészségnap, lehetőleg a helyi termelők segítségével, termékeik helyi fogyasztásának összekapcsolásával;

Mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak:

- a heti öt testnevelés órából lehetőség szerint egy néptánc/sakkpalota óra bevezetése.
- a helyi néptánc egyesület munkájának támogatása, bemutatkozási lehetőség biztosítása,
- iskolai Bozsik program működése, s együttműködés a helyi sportegyesületekkel.

A harmonikus személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával:

- kóruséneklés - kórus
- irodalmi színpad, dráma és tánc tantárgy
- szakkörök, háziversenyek alsó és felső tagozaton.
- alapfokú művészetoktatás támogatása - képzőművészeti csoport
- Nemzeti Tehetségprogram pályázatain való részvétel

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem pedagógusainkra vonatkozó főbb feladatait:

- Ismertessük meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit, az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítsunk azok megtartására.
- Valósítsuk meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazzuk a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Alkalmazzunk módszereket (döntési helyzetmegoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertessük a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat, ismertessük meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjunk gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Érzékenyítsük a gyerekeket a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartásra.

- Tudatosítsuk a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.

A teljes körű egészségprogram **színterei:**

1. **Életviteli feladatok**

- Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.
- Az életkori sajátosságok figyelembevételével ezeknek a szokásoknak, elvárásoknak a beépítése a gyermek személyiségébe elsődleges feladatunk.

2. **Tanórai feladatok**

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológiaóra, egészségtan modul, természetismeret, irodalom, technika, etika, történelem
- „Egészségóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása)

3. **Tanórán kívüli feladatok:**

- Szakkörök
- Egészségnevelési akciók: Egészségnap, Családi nap
- Nyári táborok: napközis Erzsébet táborok keretében
- Előadások, csoportfoglalkozások, kiállítások - Pályaválasztási kiállítás,
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl. hegyekben, Kiskunság tájain) végzett túrák, kirándulások- tanulmányi kirándulások
- Egyedi együttműködési megállapodás alapján - Bozsik program
- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét.
- Sporttáborok szervezése
- Sportversenyek lebonyolítása
- Az iskola sportköre tagja a Diáksporthívószövetségnek, diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Egészségfejlesztést segítő hasznos módszerek:

- Játékok
- Foglalkoztató előadások
- Közösségépítés
- Művészetek
- Programok
- Projektek
-

A teljes körű egészségprogram megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. Az osztálytanítók, szaktanárok és osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén. A program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős. A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat.

Az életvitel szerűen megvalósuló tevékenységek esetében az elvárás az, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, és spontán végzett cselekedetökké váljanak. A tanítók, később a tanárok a tanulók közt élve „érezkelik” a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

A tanórai keretben megvalósuló fejlesztés során a tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitel szerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés, a munkaterv szerint megszervezett témanapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a tanuló és adott esetben a családja napi életviteli kultúrájába. Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell, hogy mélyüljenek. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a program- és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

1.4.2. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
  - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
  - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
  - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
  - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
  - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
  - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
  - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
  - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
  - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
  - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében - foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében
  - az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal.
  - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
  - támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.
4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
  - A helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

1.5. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, énekkar, kirándulások, napközis és bentlakásos táborok, hittan csoportok, sportkörök), diákönkormányzati munka.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerőkölcser erősítésével.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI

tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.

- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel.
- Szociális kompetencia (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség) fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- Átgondolt játéktervvel és a játéktevékenység pedagógiai irányításával a közösséghez való tartozás érzésének erősítése.
- A sokoldalú és változatos foglalkozásokkal járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, táborok tevékenységeivel a természetszeretetet és a környezet iránti felelősség elmélyítése.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerésével a tanulók értékek iránti fogékonyságának erősítése.
- **Versenyek, vetélkedők, bemutatók, hangversenyek, fesztiválok** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik. A tanév során rendezendő versenyeket az éves munkaterv, illetve a tankerület éves versenyterve tartalmazza.
- **Tanulmányi kirándulások**

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy vagy két alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő

költségeket a szülőknek kell fedezniük.

- **Erdei iskola**

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy- egy tantárgyi téma feldolgozása történik. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük, a költségek csökkentésének módzatai: (támogatói hozzájárulás, pályázatok, alapítvány).

- **Diákcsere**

A testvérváros Schönenber-Kübelberg (Németország) iskolájának diákjaival kétévente önkéntes és önköltséges alapon szerveződik a 6-7. évfolyamon elsősorban a német nyelvet tanuló gyermekek számára. A szervezők feladata kihasználni az alapítványok, pályázatok stb. által nyújtott anyagi segítséget.

- **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás a Lázár Ervin program keretében**

Egy- egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel, ha az költségekkel is jár, önkéntes.

- **Táborok**

Pályázati lehetőségek kihasználásával táborok szervezhetők a tanítási szünetekbe n n fakultatív tanulói és pedagógus részvétellel.

- **Szabadidős foglalkozások**

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes.

A **diákönkormányzat** közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulói érdekképviselően túl részt vesz az iskolai élet - tanórán kívüli - alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

- a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
- sportélet;
- túrák, kirándulások szervezése;
- kulturális, szabadidős programok szervezése;
- a tanulók tájékoztatása (pl. iskolai honlap).

1.6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

▪ 1.6.1 A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt-hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelés-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb, adminisztrációs, (e-napló vezetés) feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.

- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

1. A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

2. A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) tehetségfejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.

- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

3. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

4. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdelután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

5. Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése az intézményvezetés jóváhagyásával, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

6. Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri kötelességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

7. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

8. Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés**9. Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.**

- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

10. Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása

(innováció).

- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

11. Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiken.

12. Az iskola képviselete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe
- .A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

13. A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

14. Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

1.6.2 Az osztályfőnökök feladatai

- Megfelelő magaviseletű, az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli - szükség esetén - iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen - legalább havonta - tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.

- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával, figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérrettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri és vezeti a tanulók hiányzásait az e-naplóban. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).

- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Vezeti az e-naplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Tanév elején kitölti a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben havonta ellenőrzi tájékoztató füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
- Figyelemmel kíséri az e-napló tanulókra vonatkozó érdemjegyeit és bejegyzéseit (havonta).
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- a)** A tanév elején összeállított munkaterv
- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
  - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
  - Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
  - Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
  - Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
  - Az osztály diákközösségének vezetői.
  - Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- b)** Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
- Első félévi és tanév végi osztálystatisztika az e-naplón keresztül.
  - Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
  - Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

- c) Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról
- Tanulók száma, ebből leány
  - Állami nevelt (gondozott)
  - Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
  - Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
  - Sajátos nevelési igényű tanuló
  - Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
  - Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
  - Nem magyar állampolgár
  - Évfolyamismétlő

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma
- Két tantárgyból bukott tanulók száma
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
  - A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
  - Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
  - A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
  - A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
  - A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók

száma és aránya

- Továbbtanulás iskolatípusok szerint
- Különböző iskolatípusokba felvett tanulók száma

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
  - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

d) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

e) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a költészet napjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról, a Nemzeti Összetartozás - Határtalanul! c. témanap keretében, 1 teljes tanítási nap időkeretben.
- Osztálykirándulás előkészítése.

Az osztályfőnöki órák tematikája:

- Énképünk - milyen a harmonikus személyiség?
- Egészségünk, személyiségünk védelme
- A családi élet harmóniája, értékeink
- Helyünk a társadalomban
- Gyarapítsuk műveltségünket! A szabadidő helyes eltöltéséről
- Az „én” és a társadalom, önérvényesítés
- Munkakultúránkról, hogyan kezeljük pénzünket?
- Az ember és a természet harmonikus kapcsolódásáról, felelősségünk.
- Hazánk és a nagyvilág
- Jövőképünk

1.7 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.7.1 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

Programunk **alapelvei szerint** olyan embereket szeretnénk nevelni, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat. Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket az esélyegyenlőség biztosítása mellett töltsük meg tartalommal. Csökkentve ezáltal a korai iskola elhagyást, az iskolai lemorzsolódást. A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani. A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

Általános célunk a kompetenciaalapú oktatás és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs programjának összekapcsolása (a NAT és KAP).

Alapvetően fontosnak tartjuk a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarjuk tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül - azzal kölcsönhatásban - fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.

- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
- A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola- gyermek közötti kommunikáció.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

1.7.2 Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségek enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás,
- tanítási órán gyógypedagógus, pedagógiai asszisztens facilitáló közreműködése,
- többségi órákon támogató légkör kialakításával, békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz,
- személyes, szeretetteljes bánásmód kialakításával,
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával, a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással),
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával,
- következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel,
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételel.

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanár végzi.

1.7.3 Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet és a környező települések sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott metódusnak megfelelően folyik.

Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.

1.7.3.1. Sajátos nevelési igényű külön nevelt tanulók

Intézményünkben a 2023/24 –es tanévtől külön nevelt csoportban is tanulhatnak az enyhe értelmi fogyatékos, sajátos nevelési igényű tanulók. E csoport működése lehetőséget biztosít az ott tanuló gyermekek számára az egyéni ütemben való fejlődésre, képességeik kibontakoztatására. Az érintett tanulók szülei is segítséget látnak az osztály működésében, hisz így nem kell gyermeküket a távolabbi városok fejlesztő iskoláiba napi szinten utaztatniuk. Elkötelezett gyógypedagógusaink magas színvonalú nevelő –oktató munkával irányítják a tanulócsoporthoz tartozó munkáját.

Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára (4. sz. Melléklet)

1.7.4 Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, együttműködést tétel fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Differenciált tanórai munka
- Tehetséggondozó programok - Nemzeti Tehetségpályázat, Tehetség-pont
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra -matematika, idegen nyelv és magyar előkészítő
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.
- Versenyztetés: tantárgyakhoz köthető, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

1.8 A gyermek – és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

a) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek - és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátásban, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásban, megszüntetésében.

b) Az iskolában a gyermek - és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek - és ifjúságvédelmi felelős működik, akinek alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek-és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- A tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.
- A fokozatosság elvét betartva: szaktanár, osztályfőnök és az intézmény vezetősége a jelzési szint metodikája.
- Családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
- A veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- Segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
- A tanulók anyagi veszélyeztettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
- Tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

c) Az iskola gyermekvédelmi tevékenység három fő feladata: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, megszüntetése.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzze, ezzel súlyosabbá válásukat.

Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- felismerni a tanulók problémáit, és jelzéssel élni a Családsegítő Szolgálat felé.
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

d) A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval,
- gyermekjóléti szolgálattal,
- családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivattal,
- gyermekorvossal, védőnői szolgálattal,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

e) Iskolánk pedagógusainak munkáján felül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják az esélyegyenlőséget, a gyermekvédelem céljainak megvalósítását: a felzárkóztató foglalkozások,

- a tehetséggondozó foglalkozások,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- az iskolaválasztás, a továbbtanulás segítése,
- a személyes egyéni tanácsadás (tanulóknak, szülőknek)
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a napközis és a tanulószobai foglalkozások,
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok)
- a szülőkkel való együttműködés
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról szolgáltatásokról.

Az iskola Szabadszállás Város Esélyegyenlőségi Programját figyelembe véve Esélyegyenlőségi Programot készít, melyet minden évben felülvizsgál, és kiegészít.

1.9 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

1. A tanulók érdekeinek képviselőjére az iskolában diákönkormányzat működik.
2. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
3. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
4. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől részt vesz az iskolai élet - tanórán kívüli - alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
  - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
  - sportélet;
  - túrák, kirándulások szervezése;
  - kulturális, szabadidős programok szervezése;
  - a tanulók tájékoztatása (iskolarádió, iskolai honlap).
5. Ezekben a kérdésekben
  - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
  - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
6. Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
7. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
  - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
  - a házirend elfogadása előtt.
8. A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a képviseli.

Az iskolában működő iskolai vezetőségnek teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat felnőtt vezetője, aki az iskolai élet egészére kiterjedő döntéshozó, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

1.10 Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

1.10.1 Az iskola közösségeinek együttműködése

1. A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők útján valósul meg.
2. Az együttműködés fórumai:
  - az iskolavezetőség ülései,
  - a különböző értekezletek,
  - megbeszélések,
3. Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.
4. Az igazgatóság az aktuális feladatokról a nevelői szobában elhelyezett hirdetőtáblán, valamint e-mailon keresztül értesíti a nevelőket.
5. Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:
  - az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
  - az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság, az iskolavezetőség felé.
6. A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetőségével.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.

1. A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
  - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
  - iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
  - iskolán kívüli továbbképzések,
  - a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
2. A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
  - az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
    - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják: Kréta rendszeren keresztül, szóbeli megkeresés által, tájékoztató füzetükben írásban.
3. A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében - szóban vagy írásban, közvetlenül fordulhatnak az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez, illetve az iskola igazgatóságához fordulhatnak.
4. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

1. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
  - az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
2. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:
  - a) Egyéni megbeszélések
Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.
  - b) Családlátogatás
Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve

tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

c) Szülői értekezlet.

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása:
  - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
  - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
  - a helyi tanterv követelményeiről,
  - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
  - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról, a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
  - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
  - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

d) Fogadó óra.

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

e) Nyílt tanítási nap.

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

f) írásbeli tájékoztató.

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

- 3.** A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
- 4.** A szülők a tanulók és a saját - a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított - jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy

írásban fordulhat a tanuló osztályfőnökéhez, az szaktanárokhoz, illetve az igazgatóságához.

5. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.
6. A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőtől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.
7. Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.
8. A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
  - az iskola honlapján;
  - az iskola fenntartójánál;
  - az iskola irattárában;
  - az iskola nevelői szobájában;
  - az iskola igazgatójánál;
  - az iskola igazgatóhelyetteseinél

1.10.2 Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel:

- Intézményfenntartó: Kiskőrösi Tankerületi Központ, 6200, Kiskőrös, Petőfi tér 2.
- Oktatási Hivatal,
- Pedagógiai Oktatási Központ, Szeged
- Bács - Kiskun Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Kunszentmiklósi Tagintézménye 6090 Kunszentmiklós, Endrédy u. 6.
- Bács – Kiskun Vármegyei Pedagógiai Szakértő Bizottság Kecskemét
- KESZI

- Kunszentmiklós, Rendőrség

Helyi intézményekkel:

- Szabadszállás Város Önkormányzata 6080 Szabadszállás, Kálvin tér 1.
- Kisebbségi Önkormányzat: 6080 Szabadszállás, Honvéd u..
- József Attila Közösségi Ház 6080 Szabadszállás, Kossuth u..
- Petőfi Sándor Könyvtár 6080 Szabadszállás, Kossuth u.
- Tóth Erzsébet Bölcsőde és Óvoda 6080 Szabadszállás, Kossuth L. u. 26.
- Kistérségi Egyesített Szociális Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 6080 Szabadszállás, Árpád u.

Civil szervezetekkel:

- Szabadszállási Polgárőr Egyesület
- Szabadszállási Önkéntes Tűzoltó Egyesület
- Honvéd Nyugdíjasklub
- Egyházak helyi gyülekezeteivel:
  - Református Egyházközség
  - Katolikus Egyházközség

Az iskola helyiségeit, épületét a tankerületi igazgató döntése alapján térítésmentesen használhatják az alábbi törvényesen bejegyzett gyermek- illetve ifjúsági szervezetek, valamint társadalmi egyesületek helyi csoportjai:

- Diákönkormányzat
- Tantestület
- Szabadszállás Város és a Kiskőrösi Tankerületi Központ közötti megállapodásban meghatározott szervezetek

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

1.11. A tanulmányok alatti vizsga

1.11.1 A tanulmányok alatti vizsga szabályzata

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján:

64. § (1) A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

65. § (1) A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

A tanulmányok alatti vizsgák célja: azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni. A pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Általános szabályok

- Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:
  - osztályozó vizsgákra,
  - javító vizsgákra vonatkozik.
- Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:
  - aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
  - akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
  - akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

- Minden vizsga írásbeli, vagy szóbeli részekből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

Osztályozó vizsga

Az intézményi osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a tanító/szaktanár megállapítani.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 %-a.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha:

- felmentést kapott - kérelmére - a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól sajátos helyzete miatt,
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

Sikeres osztályozó vizsga esetén az adott tantárgyból a tanulmányok megrövidítésére is engedélyt kaphat a tanuló.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra több vizsgatárgyból is szervezhető. A vizsgáztatás időtartama 10 percnél nem lehet több.

A tanulmányok alatti vizsgán lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból — elégtelen osztályzatot kapott.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet. A tanulót a vizsga eredményéről a vizsgát követő napon, az osztályfőnöknek tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

1.11.2. A javító és osztályozó vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll. Az általa ellátandó feladatok:

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár
- felel a vizsga szabályszerűségéért

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

Az írásbeli vizsgák általános szabályai

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet,
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot,
- a feladatlap megoldásának ideje 45 perc,
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.

Egy vizsganapon több írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani. Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak.

Az írásbeli vizsga javítása

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot
- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlapja és értesíti az igazgatót

A szóbeli vizsga általános szabályai

- egy napon több szóbeli vizsga tehető le
- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie
- a szóbeli vizsgán a tantárgyokhoz kapcsolódó kérdésekre válaszol

1.13. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az intézménybe jelentkező tanulók felvételének elvei

1. Iskolánk a beiskolázási körzetéből - melyet a fenntartó határoz meg - minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
2. Tanköteles az a gyermek, aki az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget eléri, attól a naptári évtől, amelyben a hatodik életévét május 31. napjáig betölti. A szülő kérelmére a gyermek tankötelessé válhat akkor is, ha a hatodik életévét december 31. napjáig tölti be.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
  - a szülő személyi igazolványát,

Tantárgyi vizsga módja - ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	írásbeli	szóbeli	
Magyar irodalom	írásbeli	szóbeli	
Idegen nyelv	írásbeli	szóbeli	
Matematika	írásbeli	szóbeli	
Hit és erkölcsstan/etika		szóbeli	
Környezetismeret	írásbeli	szóbeli	
Enek-zene		szóbeli	gyakorlati
Rajz			gyakorlati
Technika			gyakorlati
Testnevelés és sport			gyakorlati
Tantárgyi vizsga módja - FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	írásbeli	szóbeli	
Magyar irodalom	írásbeli	szóbeli	
Idegen nyelv	írásbeli	szóbeli	
Matematika	írásbeli	szóbeli	
Hit és erkölcsstan/etika		szóbeli	
Történelem	írásbeli	szóbeli	
Természetismeret	írásbeli	szóbeli	
Fizika	írásbeli	szóbeli	
Kémia	írásbeli	szóbeli	
Biológia	írásbeli	szóbeli	
Földrajz	írásbeli	szóbeli	
Ének-zene		szóbeli	gyakorlati
Dráma és tánc		szóbeli	gyakorlati
Vizuális kultúra		szóbeli	gyakorlati
Informatika		szóbeli	gyakorlati
Technika		szóbeli	gyakorlati
Testnevelés és sport		szóbeli	gyakorlati

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást,
- a gyermek TAJ kártyáját,
- a gyermek oltási kiskönyvét.

4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát, lakcímkártyáját,
- a szülő személyi igazolványát,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

5. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom

érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

6. Ha a körzeten kívüli tanuló az első-negyedik évfolyamra jelentkezik, vagy ha az ötödik nyolcadik évfolyamon tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minősítésű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri a vezetőtársai és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

Sajátos nevelési igényű tanuló esetén kérjük, csatolják a szakvéleményt

Az iskola környezeti nevelési elvei

Iskolánk ÖKO-iskola, ennek szellemében végzi környezeti nevelését.

A környezet-és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket, és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet- és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

Hosszú távú pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

Iskolánk környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése, a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- szelektív hulladékgyűjtés fontosságának megismertetése;
- a fenntartható életmód fontosságának megismertetése
- természeti- épített- szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése;
- helyi értékek és problémák feltérképezése;
- helyi célok megfogalmazása (faültetés, madárvédelem, hulladékgyűjtés, energiatakarékosság, ökoiskola cím megpályázása);
- hagyományok védelme: család- iskola- település- nemzet szinteken;
- kommunikáció fejlesztése szülőkkel, az iskola környezetében élőkkel;
- az egészségre káros szokások és azok hatásainak megismertetése;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében - foglalkozzanak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel: a környezet fogalmával, a földi rendszer egységével, a környezetszennyezés formáival és hatásaival, a környezetvédelem lehetőségeivel, lakóhelyünk természeti értékeivel, lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival;
- A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak feladata.

A környezeti nevelést szolgáló tanórai tevékenységi formák

- A környezetismeret, testnevelés, technika, életvitel, biológia, természetismeret, földrajz, kémia, fizika, rajz tantárgyak, valamint az ötödik - nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek.

A környezeti nevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások

- Lehetőség szerint évente egy alkalommal osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére.
- Nyolc év alatt egyszer minden osztály jusson el a Fővárosi Állat- és Növénykertbe.
- Minden tanévben egyhetes projekt szervezése a Föld napjához kapcsolódóan.
- Lehetőség szerint környezetvédelmi pályázatokon való részvétel.
- Közvetlen környezetünk megismerésének érdekében gyalogos és kerékpáros túrák

szervezése.

A fentiek végrehajtásához fontosnak tartjuk

- vonjanak be minél több tanulót
- alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz
- az iskola keretein túl is legyenek hatással
- a természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen
- a lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez
- nyújtsanak sok élményt a tanulónak
- az érzelmeken át hassanak
- személyes megtapasztaláson alapuljanak
- együttműködésen alapuljanak (teljes tantestület, egyéb iskolai dolgozók, szülők stb.)
- alapozzanak a korosztály kíváncsiságára, versenyszellemére, öntevékenységére, megismerési vágyára, korszerű technika ismeretére
- legyen bennük sok játékos elem

A feladatok végrehajtását az iskolai ÖKO-munkacsoport csoportja koordinálja.

2. Az egésznapos iskola nevelési-oktatási programja

1-2 évfolyamon

Az egész napos iskola elnevezés olyan iskolaszervezési forma, amelyben a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és a délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezzük meg. Ez a tanulásszervezési forma lehetővé teszi mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeit, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait. A kötelező órákon túli foglalkozások teret adnak a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak, iskolánk arculatához tartozó egyéb foglalkozásoknak, illetve az önálló tanulásnak.

Iskolánk a programot az alábbi elvek és szervezési keretek között oldja meg.

Célunk az egész napos iskola keretein belül:

- személyiségfejlesztő gyakorlatok és tevékenységek, technikák alkalmazása,
- a tanórák és a szabadidős tevékenység lehetőségeinek kihasználása,
- színvonalas tanítási órán és iskolán kívüli programok szervezése és lebonyolítása
- a tanulók bevonása, igényeik figyelembevétele,
- a kommunikációs készség fejlesztése,
- a differenciált készség- és képességfejlesztés biztosítása,
- higiénias, társas, magatartási és helyes munkaszokások kialakítása,
- helyes magatartási szabályok elsajátíttatása,
- a közösségi normák kialakítása, betartása és betartatása,
- egészséges és kulturált életmód kialakítására nevelés,
- a társas kapcsolatok kialakítására való képesség fejlesztése,
- önálló tanulásra, önművelésre nevelés.

Az egész napos iskolai oktatás szervezése a következő szempontok figyelembevételével történik:

- helyi tanterv követelményrendszere,
- tantárgyfelosztás,
- szakkörök, foglalkozások,
- mindennapos testnevelés
- szülői igények,
- tanulóink optimális fejlesztése,
- egyéni igényeik figyelembevétele,

- művészeti oktatásra beiratkozott tanulók.

Ez az oktatási forma kedvező szervezeti feltételt biztosít a tanulmányi munka hatékonyabb irányításához:

- Megkönnyíti az óvoda és az iskola közötti zökkenőmentes átmenetet, mivel az óvodai életrend szervesen folytatódik.
- A reggeli beszélgető körben a gyermekek élményei, problémái, gondjai, kérdései kerülnek felszínre, meghallgatást, megértést tapasztalnak és segítséget kapnak.
- Fejlődik empátikus, tolerancia- és tűrőképességük, nyugodtabban, feszültség mentesebben kezdik meg a tanulást.
- Egyenletes terhelést nyújt a tanulóknak. Az egész napos oktatási kereten belül az egyéni fejlesztés és a tehetséggondozás is nagyobb hangsúlyt kap.
- A gyermekek tevékenykedtetésén alapuló, egész nap kedvező pedagógiai hatást nyújtó munkarend kialakítása válik lehetővé.
- A tanítás, a tanulás, az aktív pihenés, a szabadidős tevékenységek célszerűen váltogatják egymást.
- Meghitt viszony alakul ki a pedagógusok és a tanulók között. A szülővel szorosabb és harmonikusabb együttműködés tapasztalható.
- Szociális kompetenciák fejlesztésére több idő és lehetőség adódik, programunk szerint ez a személyiségfejlesztés egyik legfontosabb tényezője.

Az egész napos oktatás megvalósítása:

1. Az egész napos oktatás megszervezése a délelőtti és a délutáni tanítási időszakban történik. Ez alatt a tanulók elsajátítják az új ismereteket, a tananyagot, és a következő tanítási napra is felkészülnek. Az időkeret a kötelező tanórai foglalkozások, a nem kötelező tanórai foglalkozások, az egyéni fejlesztések, a csoportbontások, a tehetséggondozás, a mindennapos testnevelés foglalkozásait is magában foglalja.

2. A gyermek egész napos nevelési-oktatási rendszerében, a tanítási órák, és a szabadidős tevékenység összefüggő rendszert alkot. A tanulás és a szabadidő váltakoznak, ezzel szem előtt tartva a gyermekek terhelhetőségét. Az iskolaotthonban általában két tanító dolgozik a gyerekekkel, megosztva egymás között a tantárgyakat. Ez a forma nagymértékben megkönnyíti mind a gyerek, mind a szülő mindennapjait, egyenletesebb terhelést biztosítva, **így elkerülhető** a fárasztó otthoni tanulás. Az osztályfőnökök és az őt segítő pedagógusok között oszlanak meg a feladatok, amit mindig az adott tanév elején felmerülő igények és lehetőségek összhangjaként

teremtünk meg.

3. Az egész napos nevelés keretei között házi feladat adásának nincs helye, mivel a tanuló az egész napos felkészítés során készül fel a következő tanítási napokra. Az otthoni időszakra a szülővel való közös gyakorlás, az ismeretek megerősítése, hiányzás miatti hiánypótlások maradnak.

4. A tanítási órák megosztása:

- délelőtt, mikor a gyermekek a legaktívabbak, a nehezebben elsajátítható tárgyakat,
- délután elsősorban készségtárgyakat oktatjuk, illetve önálló feladatok megoldására törekszünk.

5. A gyermekeknek lehetőségük van mesélni, beszélgetni problémájukról, nem olyan kötött és merev az órarend, illetve a napirend. Az osztályfőnökök értesülnek minden gondról, bajról, kérésről, megfigyelhetik a diákokat a szabadidős tevékenységek eltöltése közben is, - így jobban megismerik a tanulókat, a nevelésük is hatékonyabbá válhat.

6. A szabadidőben végezhető tevékenységek között van a mozgás számos formája mellett a könyvtárlátogatás, játékok, valamint más kreatív foglalkozások.

7. Az egyéb órák terhére helyet kapnak az egyéni fejlesztés, felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységei, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait.

8. Az egész napos oktatásban 8 órától délután 16 óráig foglalkoztatjuk a gyermekeket. Felszerelésük nagy részét az iskolában tároljuk. A könyveket, munkafüzeteket szülői igény szerint naponta/hétvégén viszik haza. Így a szülő is tájékozódhat arról, hogyan halad gyermeke az iskolai munkában.

3. Helyi tanterv

3.1 A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Iskolánk helyi tanterve a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet, valamint a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 1. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”, 2. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára” épül.

A kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott és módosított kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel.

Intézményünk a tankönyvkiadók által kidolgozott, a kerettantervekre épülő minősített helyi tantervet, programcsomagot választja és eszerint valósítja meg pedagógiai programját.

A kerettanterv alapján készített helyi tanterv a 2016/17. tanévtől felmenő rendszerben, az első és ötödik évfolyamon lépett életbe.

A kerettanterv által meghatározott kötelező tantárgyak és azok minimális heti óraszámai az egyes évfolyamokon az alábbiak:

Alsó tagozat

Óratervezet a kerettantervekhez - 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek	-	-	-	2
Matematika	4	4	4	4
Hit és erkölcstan/Etika	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

2020. szeptember 01. Az új NAT bevezetése

Az új NAT Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Kormányrendelet a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításaként kerül bevezetésre.

Intézményünk a 2020 szeptember 1-én felmenő rendszerben, az első és ötödik évfolyamon vezeti be. A további bevezetésekre tanévenként, felmenő rendszerben kerül sor.

1. Elvi változások

Egységesség- differenciálás -módszertani alapelvek:

- megjelenik az aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés, az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítási kötelezettsége,
- megjelenik a tanulói együttműködésen alapuló tanulás, az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások,
- az alaptanterv minden tanévben ajánlja több multidiszciplináris óra megszervezését, azaz olyan foglalkozások szervezését, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,
- előremutató folyamatként jelenik meg a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, tehát arra is van elvi lehetőség, hogy egy-egy órát több pedagógus egyidejűleg tarthasson,
- nyomatékosan jelenik meg a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása
- a korábban 10%-ban deklarált szabad időkeret „szabad időkeret”-ként jelenik meg,
- az óraszámok 80%-át a kerettantervben foglaltak megtanítására kell fordítani, de szükség esetén az óraszámok 100%-a is felhasználható a törzsanyag elsajátítására
- a törzsanyag megtanítását követően az órakeret megmaradó 20%-a szabadon választott témák feldolgozására használható föl

2. A tantárgyak oktatásával kapcsolatos preferenciák

- Az alapóraszámok továbbra is *kétéves bontásban* jelennek meg.
- A történelem tanítására biztosított heti óraszám nem változik, az 5-8. évfolyamokon heti 2-2 óra.
- A 6. évfolyam végére a tanulóknak idegen nyelvből a KER (Közös Európai Referenciakeret) szerinti A1, a 8. évfolyam végére pedig az A2 nyelvi szintet kell elérniük.

- Az (első) idegen nyelv tanulására biztosított óraszám a 4-8. évfolyamokon változatlan mértékű.
- A 7-8. évfolyamon az oktatás a biológia, a kémia és a fizika, földrajz tantárgyak keretében valósul meg, de a diszciplináris tartalmak egy integrált természettudományos tantárgy részeként is oktathatók évfolyamonként heti két órában.
- A 7-8. évfolyamokon összesen továbbra is heti 3 óra (1+2, illetve 2+1) jut a biológia, fizika, kémia és földrajz tanítására.
- Az 5-8. évfolyamok esetében a hon- és népismeret, illetve a dráma és színház tantárgyak közül egy évfolyamra egyszerre csak az egyik tervezhető.
- Új szintetizáló tárgyként jelent meg a 3-11. évfolyamokon a *digitális kultúra tantárgy*, amely tartalmazza az eddigi informatika tantárgy tananyagát, de azt jelentősen kiszélesíti és bővíti a digitális információszerzés és kommunikáció témaköreivel. A digitális kultúra/informatika oktatására a 3-12. évfolyamon rendelkezésre álló összes heti óraszám 5 órától 14 órára növekszik.
- Új tantárgyként jelenik meg az 1-7. évfolyamokon a technika és tervezés nevű tantárgy, amely az eddigi technika ismeretkörének kiszélesítését jelenti, a tantárgy sok különböző bonyolultsági szintű feladat segítségével közvetíti a környezet-átalakítás eljárásainak folyamatainak, technológiáinak összefüggéseit. A tanulási folyamat részben gamifikációs környezetben valósul meg..
- A tanórai foglalkozások a továbbiakban is változatlanul megszervezhetők a hagyományos, tantermi szervezési formáktól eltérő módon, így különösen projektoktatás, erdei iskola, múzeumi foglalkozás, könyvtári foglalkozás, művészeti előadáshoz vagy kiállításhoz kapcsolódó foglalkozás formájában is, amennyiben biztosított az előírt tananyag átadása, a követelmények teljesítése, a tanítási órák ingyenessége, a tanulói terhelés korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartása.

3. Fejlesztési célként megjelenő tanulói kompetenciák

A nemzeti alaptanterv az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, azokra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat.

1. A tanulás kompetenciái
2. Kommunikációs kompetenciák(anyanyelvi-idegen nyelvi)
3. Digitális kompetenciák
4. Matematikai gondolkodási kompetencia
5. Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság
7. Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

4. tanulók heti és napi óraszámai

2020/21

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	7	+1	7	+1	5		5		4		4		3		3	
Matematika	Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020															
Történelem	Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.															
Allampolgári ismeretek	Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.															
Hon- és népismeret	Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.															
Heti óraszám/évfolyam	1		1		1		1		1		1		1		1	
Magyar nyelv és irodalom					1		1									
Matematika									2		2		0		0	
Környezetismeret													1	2	2	
Allampolgári ismeretek													1	1	2	
Hon- és népismeret													2		1	
Érdem és erkölcs													2	1	1	
Környezetismeret							1	2			3		3		3	
Technika	2		2		2		2		2		2	0	1	0	1	
Képzőművészet	2		2		2		1		1		1	1	1	2	1	
Dzsessz és színház												+1		2		
Biológia és tervezés	1		1		1		1		1		1	2	1	1		
Dzsessz kultúra					1		1		1		1	2	1	1	1	
Angol nyelv	5		5		5		2	5	3	5	3	5	3	5	3	5
Órakeret	Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.															
Hittan egyházi intézményben	Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.															
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Órakeret	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Összes tervezett óraszám	22	0	22	0	22	0	23	0	27	0	26	0	28	0	28	0
Összesített óraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	
Hittan egyházi intézményben	Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.															
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	22	0	22	0	22	0	23	0	27	0	26	0	28	0	28	0
Összesített óraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	

2021/22

8.		Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020															
3	Az	egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a															
3		jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.															
Heti óraszám/évfolyam		1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
1	ar nyelv és irodalom	7	+1	7	+1	5	+1	5		4		4		3	+1	3	
	matika	4	+1	4	+1	4	+1	4		4		4	+1	3	+1	3	
1	nelem									2		2		2		2	
0	polgári ismeretek															1	
	Hon- és népismeret									+1							
	Etika/hit és erkölcstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
	Környezetismeret					1		1									
	Természettudomány									2		2		0		0	
	Kémia													1		2	
	Fizika													1		2	
	Biológia													2		1	
	Földrajz													2		1	
	elő idegen nyelv							2		3		3		3		3	
	Hétköznapi zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
	Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
	Dráma és színház												+1				
	Matematika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
28	Vizuális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés		5		5		5		5		5		5		5		5	
28	0									1		1		1		1	
28	0	egyházi intézményben															
30	0	ező alapóraszám															
	Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
	Összes tervezett óraszám	22	0	22	0	22	0	23	0	27	0	26	0	28	0	28	0
	Összesített óraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
	Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	

2022/23

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																	
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																	
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		
Magyar nyelv és irodalom	7	+1	7	+1	5	+1	5	+1	4		4		3	+1	3	+1	
Matematika	4	+1	4	+1	4	+1	4	+1	4		4	+1	3	+1	3	+1	
Történelem									2		2		2		2		
Állampolgári ismeretek													1				
Hon- és népismeret									+1								
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1		1		1		1		1		
Környezetismeret					1		1										
Természettudomány									2		2		0		0		
Kémia												1		2			
Fizika												1		2			
Biológia												2		1			
Földrajz												2		1			
Első élő idegen nyelv								2		3		3		3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1		
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1		
Dráma és színház												+1					
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1				
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1		
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5		
Osztályfőnöki									1		1		1		1		
Hittan egyházi intézményben																	
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28		
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2	
Összes tervezett óraszám	22	0	22	0	22	0	23	0	27	0	26	0	28	0	28	0	
Összesített óraszám	22		22		22		23		27		26		28		28		
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30		

2023/24

5. Módosított helyi tantervünk:

A választott kerettantervet az alábbi módon igazítjuk nevelési-oktatási céljainkhoz, feladatainkhoz: Idegen nyelvként az angol és a német nyelvet tanítjuk, a 4. évfolyammal kezdődően.

A mindennapos testnevelés megvalósítása heti 5 tanórán történik. alsó tagozaton az 5 testnevelés órából 1 órában néptánc tanítás folyhat. A 2019/20-as tanévtől 1 órában a sakkpalota program részére biztosítunk 1 órát.

Iskolánk az ötödik évfolyamon a hon- és népismeret tantárgyat tanítja, hatodik évfolyamon pedig dráma és tánc tantárgyat. Ötödik évfolyamtól a tehetséges tanulóink **számára**, tanulmányi eredménytől függően lehetővé tesszük emelt óraszámban (heti 5 órában) az angol nyelv oktatását. A miniszter által kiadott kerettantervben szereplő választható („A változat” illetve „B változat”) kerettantervek közül az alábbi tantervek alapján tanít:

ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
1-4. évfolyam	Minden tantárgy A változat
5-8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom A változat
5-8. évfolyam	Biológia A változat
5-8. évfolyam	Kémia B változat
5-8. évfolyam	Fizika B változat
5-8. évfolyam	Ének-zene A változat

A jelenlegi központi kerettanterv-változatok a korábbi OM kerettantervektől eltérően két évfolyamra határozzák meg a tananyagot és a követelményeket. Így a legfontosabb feladatnak azt tartottuk, hogy az ajánlásunkban javaslatot tegyünk a tananyagok évfolyamonkénti bontására és az egyes tematikai egységekhez tartozó órakeret meghatározására.

Természetesen úgy állapítottuk meg a felosztást, hogy a helyi tantervekben előírt tananyag és

követelményrendszer az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakra lebontott tantárgyi struktúrákban, a kötelező és választható tanórai foglalkozások keretében, tanórán kívüli tevékenységek körében valósul meg.

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számát első sorban a magyar nyelv és irodalom valamint a matematika tantárgyak heti óraszámának növelésére használjuk fel, hiszen az Országos Kompetenciamérésen nyújtott tanulói teljesítmények fejlesztésre szorulnak. Ezekből a tárgyakból így a készségfejlesztésre elmélyültebb lehetőség adódik. Az intézmény éves munkaterve tartalmazza a szövegértési és matematikai, természetismereti és idegennyelvi kompetenciafejlesztés tervezett ütemét, a differenciálás módját, az egyéb tanórákon megvalósuló gyakorlási lehetőségeket, és a bemeneti illetve a kimeneti méréseket.

3.2 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban alkalmazható az osztályokon belüli csoportos oktatásszervezés, ahol a nevelési-oktatási szakaszoknak megfelelően nem szakrendszerű (alsó tagozat) és szakrendszerű (felső tagozat) oktatás szerint tanulnak a diákok, amennyiben a szakos ellátottság ezt lehetővé teszi.

Az eredményes oktatás szempontjából szükség van a csoportbontásra.

Csoportbontás szempontjai:

- a tantárgyból elért eredmény
- létszám alapján történő bontás
- férőhely miatti bontás - informatika esetében

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet valamint 20 feletti osztálylétszám esetén az informatika és technika tantárgyakat. Célunk, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Célunk, hogy a közel azonos képességű tanulók körében teret adjunk a többszintű tehetséggondozásnak, illetve felzárkóztatásnak. Növeljük a tehetséges tanulóink továbbtanulási esélyeit, a nehezebben haladóknak pedig lassúbb haladási tempót és több gyakorlási lehetőséget biztosítsunk.

A csoportok közötti átjárhatóságot biztosítani kell a tanulók számára.

Idegen nyelvből az angol és a német nyelv közül választhatnak a tanulók a 4. évfolyamot megelőző tanévben.

Az egyéb foglalkozások esetén a foglalkozás jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő képességalapú differenciált csoportbontást alkalmazhatunk, a szubjektív és objektív lehetőségekhez mérten.

3.3 A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A pedagógus- minőség, típus és ár megjelölése nélkül olyan ruházati vagy más felszerelés beszerzését kérheti a tanulótól, amely nélkülözhetetlen az általa tartott tanórai foglalkozáson való részvételhez, illetve a tanított tananyag elsajátításához, és amelyet a tanórai foglalkozáson egyidejűleg minden tanulónak rendszeresen alkalmaznia kell.

Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten szóban, az iskola aulájában elhelyezett listán és a bizonyítvány kiosztásakor írásban tájékoztatjuk a szülőket. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

3.4.1 Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, alsó tagozat, 1-4. évfolyam

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakaszában az a célunk és feladatunk, hogy átvezessük a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Adjunk teret a gyermek játék és mozgás iránti vágyának, segítsük természetes fejlődését, érését

a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt.. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában - élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal - fejlesztjük az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetítjük az elemi ismereteket, kialakítjuk szokásokat. Fontosnak tartjuk azoknak a hátrányoknak a csökkentését, amelyek a gyermek szociális-kulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak. Az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése érdekében a tanulási képességmérés lehetőségével segítjük az első osztályosokat a sikeres iskolakezdésben. A tanítók látogatást tesznek az óvodai nagycsoportban, a leendő elsősöket pedig vendégül látjuk az iskolában. Tudatosan vállaljuk a felzárkóztatást és a tehetséggondozást is, A személyiség egészséges és sokoldalú fejlesztése érdekében fontos számunkra a mozgásra, testedzésre igényt tartó, éneklést, zenét kedvelő, barkácsolást, kézműveskedést szerető, együttműködő, jól kommunikáló gyerekek nevelése. A gyermekek tapasztalatot szerezhetnek arról, hogy lehet játszva tanulni. Napi rutinjukba beépül a tanulásból adódó otthoni feladatok elvégzése, egyre inkább saját időbeosztása szerint készül az órákra.

Az első négy esztendőben különösen fontos a tanuláshoz való pozitív hozzáállás, a helyes szokások, a precízen teljesíthető, elmélyült, minőségre törekvő tanulási morál kialakítása. Általánosan alkalmazunk kooperatív módszereket, az IKT alkalmazása megjelenik az órákon, a projektek az önálló ismeretszerzésre és az ismeretek bemutatására nevelik a tanulókat. Aktívan részt vesznek az iskolai témanapokon, az A Föld napja és a Víz világnapja alkalmából az informális tanulási lehetőségeket is kihasználják..

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban. Pedagógiai tapasztalatunk szerint elegendő az idegen nyelv oktatásának bevezetése a 4. évfolyamon, tanulóink két élő idegen nyelv közül választhatnak, az angol és német nyelvi csoportok a nyelv tanulásához ideális, kisebb létszámú csoportokban kezdődnek meg.

3.4.2 Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, felső tagozat, 5-8. évfolyam

Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkáját. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is. Az 5-6. évfolyamon - az 1-4. évfolyamhoz hasonlóan - továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz figyelembe veszi, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5-6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a 7-8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése.

Az 5-6. évfolyam, a 10-12 évesek programjában részint az alapfokú tanulmányok megerősítése, másrészt az újonnan belépő tárgyak tanulási stratégiájának elsajátítása áll. Általános célunk, hogy az alapkészségek - szövegértés, matematikai kompetencia - elsajátított szintje ne essen vissza, mindemellett fejlődhessen a kreativitásuk és a kommunikációs készségük. Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását. Meg kell alapoznunk ebben az időszakban a későbbi absztrakt gondolkodás fejlődését. A logikus gondolkodást, az ok-okozati összefüggések felismerését, a gyakorlati tapasztalatból levonható elméleti következtetések megfogalmazását történelem és természetismeret órákon gyakorolhatják.

Tanulóinkat ösztönözzük az IKT- eszközök használatára, fontosnak tartjuk, hogy legyen képes alapvető számítógépes alkalmazásokat (szövegszerkesztés, adatkezelés) felhasználni a tanórai és a tanórán kívüli tanulási tevékenységek során, illetve a hétköznapi életben. Ugyanakkor megismertetjük velük az elektronikus kommunikációban rejlő veszélyeket lássák a valós és a virtuális kapcsolatok közötti különbségeket, kezeljék kellő óvatossággal a világhálóról származó tartalmakat és viszonyuljanak felelősséggel a világhálóhoz. Igyekszünk arra nevelni őket, hogy legyenek képesek együttműködni társaikkal az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt. Fogalmazza meg véleményét a közösséget érintő kérdésekben. Alakulóban van önálló ízlése, és ez megnyilvánul közvetlen környezetében, használati tárgyai kiválasztásában,

alakításában is.

A differenciált - egyéni és csoportos - eljárások biztosítják az egyes területeken alul teljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatai között az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat tartjuk legfontosabbnak. Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását. A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán alapvető feladatunk - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése. Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása. Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaeorientációra. A szociális hátrányokkal küzdő tanulók esetében egyéni odafigyeléssel, támogató pedagógus attitűddel próbáljuk fékezni az iskolai lemorzsolódást.

A testmozgás formáinak változatosabbá tételét hivatott elérni, hogy a karate kerettantervet alkalmazzuk heti két testnevelés órában, amely fokozhatja a tanulói motivációt.

3.5 Projektoktatás

A projektmódszer egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll.

A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása vagy megválaszolása, hanem a lehető legtöbb vonatkozásnak és összefüggésnek a feltárása, amely a való világban az adott problémához kapcsolódik.

A projektmódszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. A tervezés két fő szinten történik:

- Az első az egész folyamatra vonatkozik, amely során meghatározott ismeretekhez és képességekhez kívánjuk eljuttatni a tanulókat.
- A másik szint az egyes projektek megtervezését jelenti, amelyhez a tanári motiváció és segítség tudatos jelenléte szükséges.

Lényeges vonása, hogy megszűnik a verbális képességek fölényhelyezete, az eltérő képességek

egyenértékű szerephez jutnak a közösen választott feladat közös megoldásában. Kooperativitása a tanári és tanulói szerepek különbözőségének érvényesülése mellett valósul meg, a tanár irányító szerepe az együttműködésben szinte észrevétlenül működik.

A végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleségét.

Minden külön módszertani erőfeszítés nélkül lehetővé teszi, hogy a résztvevők a korábbi élményeik, tapasztalataik, tehetségük és ambícióik szerint válasszanak részfeladatot. Ez különösen fontos a mi integrációs nevelést felvállaló iskolánkban. Mindenki egyéni képességeinek, előzetes ismeretinek megfelelően vállalhat feladatokat, járulhat hozzá az eredményességhez.

Legfőbb jellemzők:

- Az iskola hagyományos időkereteit felbontja.
- Túllép(het) az iskolai élet hagyományos helyszínein.
- Sokszínű tevékenykedtetés jellemzi, az eltérő képességű tanulók mindegyikének ad a képességeinek megfelelő feladatot, így motiváltabbá válnak a tanulók.
- Az ismeretanyag megismerési módozatai eltérnek a hagyományostól, a passzív tanulói megközelítés háttérbe szorul.

Főként a kooperatív technikákra épít, ezáltal kiválóan alkalmas a szociális kompetenciák fejlesztésére is (együttműködés, felelősségvállalás, szolidaritás, stb.).

A projekt szakaszai:

- Témaválasztás
- Tervkészítés
- Szervezés
- Adatgyűjtés
- A téma feldolgozása
- Produktum összeállítása
- Értékelés, továbbfejlesztés
- Produktum bemutatása
- Projekt lezárása

A projekt értékelése

Az értékelést a tevékenységcsoportok végzik külön-külön, és a teljes résztvevői kör összesíti:

- A produktum értékelése (a kitűzött célnak való megfelelés)
- A folyamat értékelése (a résztvevők aktivitás szerinti szórása, motivációs hatás)

Aki részt vesz az értékelésben:

Pedagógus

Tanuló:

- önértékelés: egyéni- páros- kiscsoportos / belső értékelési szempontok alapján,
- mások értékelése: egyéni- páros- kiscsoportos,
- projektfolyamat értékelése.csoportok értékelése,
  - egyének-párok értékelése,
  - projektfolyamat értékelése

Projektjeink

- Adventtől - Karácsonyig
- Föld napi projekt Föld napjához kapcsolva
- Költészet napja
- Nemzeti Összetartozás - Határtalanul!
- Tantárgyi mini projektek

Célok és feladatok

- Közösségerősítés, beilleszkedés segítése közös tevékenységi keretben,
- Kommunikációs képességek, beszédkésztség fejlesztése,
- Az alkotó kedv és öröm felélesztése,
- Sokféle munkafolyamat megismerése és a kreatív gondolkodás fejlesztése,
- Önértékelés és önismeret gazdagítása,
- Kitartás, döntésekért hozott felelősségvállalás fejlesztése,
- Komplex gondolkodási mód kialakítása,
- Alakuljon ki a tanulóknak az egyéni és csoportos munkavégzésben az igényesség,
- A projekt elméleti részeinek gyakorlatban való megtapasztalása,
- Esztétikai és művészi érzék fejlesztése,

- Források tudatos kezelése, az IKT használata.

Projektek hasznosulása

Tanítványaink a megszerzett ismereteken túl a munkavégzéshez és a mindennapi élethez nélkülözhetetlen képességekre tesznek szert, úgymint a mások és másság elfogadása, együttműködés, felelősségvállalás, önértékelés, kommunikációs és informatikai készségek, amelyek mind hozzájárulnak a későbbi tanulmányaik sikerességéhez, a jó értelemben vett érvényesüléshez.

3.6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is. A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést. Az alsó tagozaton a testnevelés óraszám keretében heti egy testnevelés órán néptánc tanítása folyik. A feladat ellátását tornaszoba és tágas iskolaudvar biztosítja. Az intézmények a 2017/2018. tanévtől a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21.) EMMI rendeletben meghatározottak szerint az öt kötelező testnevelés órából két órát a 7-8. évfolyamon a Karate kerettanterv alkalmazásával is teljesíthetnek. Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknak a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő. El szeretnénk érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulóknak, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is. A köznevelésről szóló törvény 80.§ (1) bekezdése alapján országos mérés, értékelés keretében gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatáról. A vizsgálatokat évente január 6. és június 1. között kell megszervezni a rendelkezésre bocsátott NETFIT

mérőeszközök alapján. Fontosnak tartjuk a felmérés gyakorlatainak tanulókkal való megismertetését, gyakorlását.

A felmérések lefolytatása, az eredmények elektronikus rögzítése, kiértékelések, egyéni fejlesztési irányok írásbeli meghatározása az elektronikus felület alapadataival való feltöltése a testnevelő tanár feladata.

4. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is. A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonytságot tesznek;

A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom idegen nyelv (a 2-8. évfolyamon), matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz ellenőrzésénél:

- a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A tanuló joga, hogy egy nap max. 2 témazáró dolgozatot írassanak vele, amit a szaktanár előre közöl a tanulókkal, hogy tanártársaikkal elkerüljék az osztályközösség túlterhelését.

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a pedagógusoknak törekedniük kell a szóbeli kifejezés gyakoroltatására.

A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.

4.1 Az írásbeli beszámoltatás/ellenőrzés formái

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból szintfelmérő dolgozatot íratunk.

Az 5. évfolyamon a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében az év eleji szintfelmérő dolgozat

anyagát magyar nyelvből és matematikából a negyedik és ötödik évfolyamon tanító szaktanárok együttesen állítják össze. A szintfelmérő dolgozat eredményét felső tagozaton érdemjegy formájában fejezzük ki, és tekintetbe vesszük a félévi, év végi osztályzat kialakításánál.

A **témazáró dolgozat** megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját egyeztetjük.

A **kisdolgozatok, szódolgozatok** nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10-20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.

4.2 Oktatási eredményvizsgálatok

- „Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.
- „Átmenetkor” a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).
- Országos mérések 4., 6. és 8. évfolyamon minden tanévben

4.3. A tanulók teljesítményének értékelése

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése, fokozott figyelemmel a fejlesztő értékelésre.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján az alsó tagozaton első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szöveges értékelést végzünk, majd az ötfokozatú érdemjegy az osztályozás eszköze. A későbbiekben a 3.-8. évfolyamon a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését

Formája, rendje	Korlátai	Szerepe
Tanév eleji diagnosztizáló	Százalékos kiértékelés Nem osztályozható!	Állapotfelmérés
Félévi szummatív	Százalékos kiértékelés, osztályozandó	Összefüggő témakörök egymásra épülésének ellenőrzése
Tanév végi szummatív	Százalékos kiértékelés, osztályozandó	Adott tanév tananyagának beépülése
Témakörönkénti, formatív dolgozat	Százalékos kiértékelés, osztályozandó	
Témazáró dolgozat	Százalékos kiértékelés, osztályozandó	Egy témakör beépülésének kontrollálása
Írásbeli felelet		Rövidebb szakasz teljesítettségének ellenőrzése, ~~beszéd~~ készség fejlődése
Gyűjtőmunka	A szaktanár által meghatározott módon	Az önállóság fejlődésének vizsgálata
Órai munka	Pontozásos módszerrel	Napi nyomon követés
Témahét, projekt	tanórai és a házi felkészülés során végzett tevékenységek osztályozhatók, a kooperatív technikák során alkalmazott módszerek a mértékadóak.	A tanuló egyéni és csoportos teljesítményének és tudásának értékelése, továbbá a csoportban végzett munkában való részvétel, az együttműködés szintjének értékelése.
Írásbeli házi feladat	Az értékelés egyedi módja szerinti módszerrel	Az otthoni gyakorlás ellenőrzése, hibák javítása, szorgalom

elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott, fejlődött-e vagy hanyatlott az előző értékeléshez képest.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik.

Második évfolyamon a második félévtől érdemjegyeket alkalmazunk: Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben, félévkor és tanév végén is minden tantárgyból érdemjegyekkel, osztályzatokkal minősítjük.

4.3.1 A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmai pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmai tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmai nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a tovább haladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

Amennyiben a tanuló jeles osztályzata dicsérettel is párosul: kitűnő (5) minősítést érdemel.

Értékelés módja

A heti egy tanórában tanított tantárgyak tanulói teljesítményének értékeléséhez félévente minimum két osztályzat szükséges.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az

Évfolyam	E-naplóban	Bizonyítvány	Törzslapon	Ellenőrző/ tájékoztató füzet
1.osztály	szöveges	szöveges	szöveges	egységes jelekkel
2.osztály - félév	szöveges			egységes jelekkel
2.osztály - tanév vége	érdemjegy	érdemjegy	érdemjegy	érdemjegy
3-8. osztály	érdemjegy	érdemjegy	érdemjegy	érdemjegy

elektronikus naplón keresztül. Az értesítő/ellenőrző könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztheinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító pedagógusok.

4.3.2 A tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Teljesítmény	Érdemjegy	Szöveges értékelés
0-33 %:	elégtelen (1)	Fejlesztésre szorul
34-50 %:	elégséges (2)	Megfelelt
51-75 %:	közepes (3)	Megfelelt
76-90 %:	jó (4)	Jól megfelelt
91-100 %:	jeles (5)	Kiválóan megfelelt

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk. A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg (alsó és felső tagozaton is). Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A magatartási elvárásokat a házirend tartalmazza.

A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5)

- Az a tanuló, aki a házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat,
- Felnőtt társaival szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó, megértő, együttműködő és jóindulatú,
- Az iskolai feladatokból önként részt vállal, azokat teljesíti, Fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben,
- Óvja és védi az iskola felszerelését, környezetét. Aktív a tanítási órákon, rendszerető
- Szorgalma legalább jó
- Semmiféle elmarasztalása és igazolatlan órája nincs

Jó (4)

- Az a tanuló, akinek neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik a kijavításukra,
- A közösségi munkában nem kezdeményező, de a rábízott munkát ellátja Rendszeretete ellen súlyosabb kifogás nem merült fel
- Igazolatlan mulasztása ne legyen. A házirendet betartja,
- Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő, ezek kismértékűek, Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetés.

Változó (3)

- Passzív, nem érez felelősséget a közösség sorsáért
- Gyakran fegyelmeztetlen, tanáraival és az intézet dolgozóival szemben többször tiszteletlen
- Szándékosan vét a Házirend szabályai ellen 1- 10 igazolatlan órája van
- a tanítási órákat és foglalkozásokat zavarja
- tanítási órákon és foglalkozásokon nem képességeihez mérten teljesít Társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész,
- Legsúlyosabb fegyelmező intézkedés vele szemben: igazgatói figyelmeztetés,

Rossz (2)

- Az a tanuló, aki fegyelmeztetlen magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt közösségének, Összeférhetetlen, kötekedő, szándékos rendbontó
- Trágár kifejezéseket használ, tiszteletlen, erőszakoskodó, goromba

- A Házirendet gyakran és tudatosan megszegi, súlyos fegyelmi vétséget követ el Igazgatói vagy tantestületi büntetésben részesült és magatartásában nincs pozitív változás
- Igazolatlan mulasztása 10 óránál több
- A tanítási órákat és foglalkozásokat fegyelmező eljárást igénylően zavarja A nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja,
- A felnőttekkel szemben gyakran nevetlenül viselkedik, tiszteletlen, társaival durván beszél, verekedik

A szorgalom értékelésének szempontjai:

A tanulók szorgalmának értékelésének és minősítésének az 1- 8. évfolyamon a példás /5/, jó /4/, változó /3/, hanyag /2/, érdemjegyeket illetve osztályzatokat alkalmaznak.

A tanulók szorgalmát az 1. évfolyamon a félévi és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.

2 -8. évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőben és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésében és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5)

- a képességeinek megfelelően, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi, a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, feladatait maximális önállósággal és megbízhatóan végzi,
- munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre, a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz,
- költségtudata magas fokú, munkatempója lankadatlan, mindig figyel, készül, érdeklődik,
- taneszközei tiszták, rendesen, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza. Tantestületi vagy igazgatói dicsérete van, és ez összefügg tanulmányi munkájával

Jó (4)

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt, Kötelességtudó, de nem minden tantárgyban teljesít képességeinek megfelelően Esetenként figyelmetlen, néha érdektelenség figyelhető meg nála
- Ha valamilyen tanulmányi jellegű tevékenységéért legfeljebb szaktanári dicséretet kapott
- ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát, a tanórákon többnyire aktív,
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem, vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
- érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül, taneszközei tiszták, rendezettek,

Változó (3)

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől, gyakran külön ellenőrzésre szorul
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire, felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik, érdemjegyeit, osztályzatait több tantárgyból is lerontja,
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.
- Osztályzatai egyenetlenek, több tárgyból rontott
- Elégtelen értékelés esetén változónál jobb jegyet nem kaphat

Hanyag (2)

- Tanulmányi kötelezettségeit rendszeresen elhanyagolja
- A tanulás nem érdekli, segítséget nem vesz igénybe, tanulmányi munkáján figyelmeztetés ellenére sem változtat
- Rendszeres ellenőrzésre szorul
- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, az
előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen, feladatait folyamatosan nem végzi el,
- munkafegyelme rossz, érdektelenség, teljes közömbösség jellemzi, felszerelése hiányos, taneszközei rendezetlenek,
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el,

- annak ellenszegül,
- egy vagy több tantárgyból elégtelen értékelést kapott
  - A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte/vagy megértése/szükséges.

4.3.3. A jutalmazás formái

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb - vármegyei, országos eredményekkel rendelkező - tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka
- sportteljesítmények
- közösségi munka
- kulturális és közéleti tevékenység

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás,

Az iskolai szintű versenyeken, előadásokon, bemutatókon eredményes tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

A felmenő rendszerű versenyeken, előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók intézményvezetői dicséretben részesülnek.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Nevelőtestületi dicséret kizárólag a járási, tankerületi versenyen eredményesen (első öt helyezett) szereplő 1-8 évfolyamos tanulót illeti.

A nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a ballagási ünnepélyen vehetnek át.

A ballagási ünnepségen a sport- és művészeti életben több éven át eredményesen szereplő, kiemelkedő közösségi munkát végzőnyolcadikos tanulók tárgyjutalomban részesülnek. A Talentum Alapítvány által alapított év tanulója jutalmat a nevelőtestület határozata alapján az a nyolcadikos tanuló kapja, aki nyolc éven át kitűnő tanuló volt és versenyeredményei is méltóvá teszik erre.

Az egész tanévben kiemelkedő teljesítményű tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretet, a nevelőtestületi dicséretet a bizonyítványba és a törzslapra is be kell vezetni.

4.3.4. Fegyelmezés

Azt a tanulót, aki:

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- vagy a házirend előírásait megszegi
- vagy igazolatlanul mulaszt
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének

büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái

- szaktanári figyelmeztetés
- délutános nevelői figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés szóban, írásban
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- intézményvezetői figyelmeztetés szóban, írásban
- intézményvezetői intés
- intézményvezetői megrovás

- tantestületi figyelmeztetés
- tantestületi intés
- tantestületi megrovás

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben - a vétség súlyára való tekintettel - el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni (a szóbeli figyelmeztetéseknek is legyen „nyoma”), és azt a szülő tudomására kell hozni.

Fegyelmi büntetés

A tanuló részére fegyelmi büntetés akkor szabható ki, ha tanuló kötelezettségeit vétkeesen és súlyosan megszegi. A fegyelmi büntetést fegyelmi eljárás alapján kell megállapítani és határozatba kell foglalni.

A fegyelmi büntetés lehet:

- megrovás,
- szigorú megrovás,
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása (a szociális kedvezmények és juttatások kivételével),
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától,
- kizárás az iskolából.

A részletes szabályozást az SZMSZ tartalmazza.

5. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- A napközis pedagógus minőségi és mennyiségi ellenőrzést a házi feladatra vonatkozólag egy-egy tanulónál heti rendszerességgel végez.
- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a leoptimálisabb - életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő - tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni

érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.

- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
  - A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
  - A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
  - A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
  - Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.
  - Önképzésre nevelés.
  - Önálló gyűjtőmunka végzése.
  - Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
  - Önellenzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.
- Hétfélegre és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanórától a másikra.

A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a tovább haladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott, és a nevelőtestület erre engedélyt ad.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen

osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg, vagy 3-nál több tárgyból bukott.

6. Esélyegyenlőség

- Intézményi szinten az összetartó, szolidáris, hátrányos megkülönböztéstől mentes iskola működése;
- Az együttműködések megtartása, fejlesztése a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók érdekében az iskola komplex tevékenységrendszerében;
- Az egyenlő bánásmód biztosítása a hátrányos helyzetű tanulók számára;
- A szociális háló működtetése, a mindenkori jogszabályoknak megfelelő juttatásokhoz való hozzájutás biztosítása;
- A tervezett esélyegyenlőségi célok elérése érdekében kommunikációs terv elkészítése;
- A minőségi nevelés-oktatás biztosításával a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása;
- A közoktatási intézmény alapidokumentumainak módosítása az esélyegyenlőségi programmal együtt. Ez az előírt véleményezési körök teljesítésével szolgálja az érintettek tájékoztatást, a tervek széles körű megismertetését;

Szakmai célok:

- Az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülése a minőségelvű nevelő-oktató munkában.
- A partnerség továbbépítése, bővítése és kapcsolattartás a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.
- A közoktatási intézmény tartalmi szabályozó dokumentumainak áttekintése és az esélyegyenlőségi szempontok koherenciájának megteremtése a Város hasonló tartalmú dokumentumaival.
- A pedagógusok szakmai képzettségének tovább emelése a módszertani kultúrát, tanítási gyakorlatot megújító, kompetencia alapú oktatást elterjesztésével.
- A tehetséggondozás folyamatában a hátrányos helyzetű tanulók részvételi arányának szinten tartása lehetséges növelése szakköri munkában, vármegyei/országos

tanulmányi versenyeken, az iskolán kívüli segítő programokba.

7. Infrastrukturális fejlesztés céljai:

- Akadálymentesítés a közoktatási intézményekben;
- A kötelező taneszköz jegyzékben előírt felszerelések beszerzésének folytatása az ütemezésnek megfelelően, az elhasznált, elvavult eszközök folyamatos cseréje;
- Az infrastrukturális fejlesztések, felújítások bővítések, korszerűsítések folytatása;

Intézkedések:

Évenkénti feladatok:

- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók adatainak pontosítása egyeztetése, domináns területeken bontása és elemzése különös tekintettel a tanévvégi eredményekre;
- Osztályfőnökök felkészítése az esélyegyenlőségi programból adódó feladatokra;
- A 8. évfolyamos tanulók továbbtanulási mutatóinak elemző értékelése;
- A lemorzsolódás adatainak elemzése;
- Intézményi továbbképzési tervek megvalósulásának vizsgálata;
- Együttműködések felülvizsgálata a társszervezetekkel, társadalmi és civil szervezetekkel;
- A közoktatási intézmények tartalmi szabályozó dokumentumainak áttekintése és az esélyegyenlőségi szempontok koherenciájának megteremtése;

Középtávú feladatok:

- A kompetencia alapú oktatás-nevelés elterjesztésének támogatása az intézmény egészében óvodától felmenő rendszerben;
- A partneri kapcsolatok továbbépítése, bővítése és kapcsolattartás a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel;
- A pedagógusok szakmai továbbképzése, a módszertani képzettség pedagógiai kultúra növelése a bázis intézményi szerep megtartásával;
- A hátrányos helyzetű és tehetséges tanulók segítőprogramokhoz való csatlakozásának támogatása;
  - Az időben megkezdett fejlesztés biztosítja a gyermekek eredményes iskolai munkáját, a sajátos nevelési igényű, részképesség zavarral küzdő gyermekek fejlesztését

Hosszú távú feladatok:

- A fent jelzett célok megvalósítása a napi munka részeként pedagógiai gyakorlattá válik, az

intézmény teljes körű befogadó szemlélettel rendelkezik

- A tehetséggondozás folyamatában a hátrányos helyzetű tanulók részvételi arányának szinten tartása lehetséges növelése művészetoktatásban, szakkörökben, járási, vármegyei, országos tanulmányi versenyeken;
- Akadálymentesítés a közoktatási intézményekben;
- A kötelező taneszköz jegyzékben előírt felszerelések beszerzésének folytatása az ütemezésnek megfelelően, az elhasznált, elvavult eszközök folyamatos cseréje;
- Az infrastrukturális fejlesztések, felújítások bővítések, korszerűsítések folytatása;
- A szociális háló működtetése, a mindenkori jogszabályoknak megfelelő juttatásokhoz való hozzájutás biztosítása;

8.1 Az iskola integrációs pedagógiai rendszere

- Kiindulópontja, hogy a gyermekek, tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, személyiség jegyeik széles skálán mozognak, nem korlátozódnak valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetséggondozással. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiség struktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit. A nevelés, az oktatás igazodik a gyermekhez.

Az IPR működtetésének jellemzői

- a be- és elfogadó szemlélet,
- a gyermek- és tanulóbarát környezet,
- az integrációt támogató új tanulásszervezési eljárások, módszerek alkalmazása a nevelés - oktatás folyamatában
- a széleskörű tevékenységformák biztosítása,
- az egyéni bánásmód, az optimális fejlesztés,
- a kapcsolatfejlesztés, a párbeszéd jellemzi intézményünk a hatékony integrált neveléshez szükséges pedagógiai módszerek, iskolai tanulásszervezési eljárások alkalmazása a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon (Pl. differenciált tanulásszervezés, kooperatív technikák, projektoktatás, drámapedagógia,)
- az infó-kommunikációs eszközök intenzív használata,

- a gyermek- és tanulóbarát intézményi környezet megléte (hagyományos helyett csoportmunkára alkalmas osztálytermi be- és elrendezés);
- tanórán kívüli foglalkozások és szabadidős programok biztosítása,
- a szülők és az iskola partneri kapcsolatának tovább építése,
- a társadalmi és szakmai környezettel való együttműködés erősítése.

Az IPR működésének megnyilvánulási formái az egyén szintjén:

- valamennyi halmozottan hátrányos helyzetű gyermek bevonása a programba,
- a feltérképezett hátrányok enyhítésére kidolgozott egyéni fejlesztési tervek készítése,
- a differenciált tanórai tanulásszervezés, valamint a fejlesztő, felzárkóztató nevelés - oktatás,
- az érintettek bekapcsolódnak a tanórán kívüli, továbbtanulást segítő lehetőségekbe (napközi otthonos foglalkozás, tanulószoba)
- a háromhavonkénti értékelő megbeszélés, amelybe minél több érintett fél bevonása indokolt.
- az intézményfokokozatok közötti átmenet pedagógiai segítése: óvoda-iskola, illetve általános iskola-középiskola között (egymás munkájának megismerése, tanítási tartalmak összehangolása, tanulók átadás-átvétele intézményváltáskor, nyomon követés),
- esetmegbeszélések,
- az inkluzív intézményi pedagógiai attitűd, a befogadó szemlélet erősítése a gyermekekben, tanulóknban, a szülőknben az eltérő szociális háttérű, a sajátos nevelési igényű és a roma gyermekek, tanulók iránt.

•

8.2. A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei

- Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek Az önálló tanulást segítő fejlesztés
  - a tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok az önálló tanulási képességet kialakító programok
  - a tanulók önálló - életkornak megfelelő - kreatív tevékenységére épülő foglalkozások
  - tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

- tantárgyi képességfejlesztő programok
- kommunikációs képességeket fejlesztő programok
- komplex művészeti programok

Szociális kompetenciák fejlesztése

- közösségfejlesztő, közösségépítő programok
- mentálhigiénés programok
- előítéletek kezelését szolgáló programok

A szociális és életvitel kompetenciák körébe olyan attitűdök, készségek és képességek tartoznak, amelyek egyaránt alapját képezik az egyén belső, személyes harmóniájának és társadalmi beilleszkedésének. E terület lényeges elemei az önbizalom, az öntudatos és a környezetért is felelős magatartás, a világgal szembeni pozitív beállítódás, a tolerancia és az őszinte kommunikáció. A társas viselkedés terén az empátia, a kommunikációs és kooperációs készség, a vitázó és érvelő képesség, a konfliktustűrő, kezelő, megoldó képesség. Éppen ezért az integráció társadalmi jelentősége szempontjából alapvető jelentőségű képességterületről van szó, ami nem csak a hátrányos helyzetű gyerekeknek fontos; a nem hátrányos helyzetű tanulók éppen a heterogén osztályok révén sajátíthatják el a tolerancia, az előítélet mentesség elengedhetetlen kompetenciáit.

Az integrációt segítő programok

- egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés-kooperatív tanulásszervezés
  - projekt módszer
  - drámapedagógia

Az integrációt segítő programok szervezeti keretei:

- egész napos iskola
- tanórák
- egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, felzárkóztató - tehetséggondozó foglalkozások stb.)

A korszerű tanulásszervezési formák alkalmazása a tanórákon jelentősen növeli a sikeres integráció esélyét, hiszen ez adja a tanítási folyamatnak azt a keretét, melyben lehetőség van az

eltérő fejlettségű, motiváltságú tanulók minél sikeresebb fejlesztésére. A korszerű tanulás-szervezési formák alkalmazása során lehetőség van - a frontális módszerrel szemben - a tanórán minden tanuló megszólítására, aktivizálására, az egyéni haladás biztosítására.

A tanári együttműködés formái

- értékelő esetmegbeszélések
- problémamegoldó fórumok
- hospitálásra épülő együttműködés

Elvárható eredmények

- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a nevelési - oktatási intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak.
- Az intézmény képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fogadására, és együttnevelésére.
- Multikulturális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe.
- Az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel.
- Az intézményben létezik tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.

A program működtetésének eredményei

- Nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma.
- Csökken az intézményben az iskolarendszerű oktatásból kikerülők száma.
- Csökken az iskolai hiányzások óraszám.
- Csökken a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körében a magántanulók száma.
- Nő az érettségig adó intézményekben továbbtanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma.
- Az adott intézményben az országos kompetenciamérések eredményei az országos átlagot meghaladó mértékben javulnak.

Az intézményi IPR program működtetésével kapcsolatos éves feladatok

- HHH gyermekek, tanulók létszámadatainak (csoportok, osztályok), jogosultsági feltételeinek áttekintése (rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot alátámasztó határozat érvényessége), a szükséges osztályszervezési intézkedések megtétele.
- Éves integrációs cselekvési ütemterv elkészítése.

- Munkacsoportok megerősítése, szükség esetén újak felállítása.
- Munkacsoportok munkaterveinek elkészítése az éves integrációs cselekvési ütemterv lebontása alapján.
- A cselekvési ütemtervben meghatározottak alapján a bevont pedagógusok körének, feladatainak (eszközrendszer programjainak, programelemeinek, tevékenységeinek) meghatározása, megbízások kiadása konkrét feladat-meghatározással.
- Tanulói hátrányok feltárása, fejlesztendő területek beazonosítása, eszközrendszer elemeinek hozzárendelése.
- Egyéni fejlesztési tervek elkészítése.
- Egyéni fejlesztés megkezdése, fejlesztési naplók vezetése.
- Eszközrendszer egyéb programjainak, programelemeinek, tevékenységeinek megkezdése, folyamatos dokumentálás.
- Alátámasztó dokumentumok folyamatos vezetése.

Mérések, értékelések elvégzése.

- A program éves működtetésének hatékonyságvizsgálata, értékelése, feladatok meghatározása.
- Önértékelés elkészítése.

KIEGÉSZÍTÉS

A Szabadszállási Petőfi Sándor Általános Iskola Pedagógiai Programjának 1.5 Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok - Szabadidős foglalkozások alpontja az alábbiakkal egészül ki:

A 2017/18-as és 2018/19-es tanévekben az intézmény az EFOP - 3.3.5-17-2017-00040 azonosítószámú Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása projektben szakmai megvalósítóként működött. Együttműködésben az Oktatási Hivatallal az EFOP 3.2.15-ös, Tematikus Informális és nem formális módszertanok megalapozása alprojektben kidolgozott módszertannal - Iskolai Közösségi Programokat valósított meg. Az informális, nem formális tanulási alkalmak tematikái a következők voltak:

- Közlekedés, KRESZ, sport és egészségre nevelés
- Családi életre nevelés
- Környezetvédelem

Az intézmény a továbbiakban az intézményi költségvetés feletti más támogatásból, egyéb forrás megléte esetén vagy önköltséges formában szervezhet a tanulók számára napközis vagy bentlakásos Iskolai Közösségi Programokat ezen módszertanok alkalmazásával.

A Pedagógiai Program módosítását a nevelőtestület 2019. augusztus 30-ai ülésén megtárgyalta és a fent leírt részekkel kiegészítette. Az elfogadás részleteit a 34-5/2019. számon iktatott jegyzőkönyv tartalmazza.

Szabadszállás, 2022. augusztus 31.

intézményvezető

Szabadszállási Petőfi Sándor Általános Iskola Pedagógiai Program

1. számú melléklet

LÁZÁR ERVIN PROGRAM

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány fenti határozata alapján létrehozta a Lázár Ervin Programot, melynek keretében szociális helyzetű és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskola és középiskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A program kiírója az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében a programelemek körét:

1. évfolyam: Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben
2. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
3. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (kőszínház)
4. évfolyam: Komolyzenei vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben vagy koncerttermekben
5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (kőszínház)
6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása saját játszóhelyen (Fővárosi Nagycirkusz)
7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten - (kőszínház)

Az általános iskolai tanulmányok ideje alatt egy alkalommal egy őshonos állatokat bemutató farmot is meglátogatnak a tanulók, ennek időpontjáról, módjáról az intézmény dönt a lehetőségek függvényében.

Az 1., 2., 4. és 7. évfolyamos diákok részére szervezett programok helyben, az iskola vagy a Tankerületi Központ által kijelölt helyszínen kerülnek megvalósításra.

A Lázár Ervin Program megvalósítása során az intézmény folyamatosan együttműködik a Tankerületi Központtal, ennek érdekében kijelöli az iskola LEP kapcsolattartó pedagógusát.

Az intézmény LEP kapcsolattartó pedagógusa az alábbi feladatokat látja el:

- A KRÉTA LEP területen - az intézményvezetéssel és az osztályfőnökökkel történő egyeztetést követően- leadja jelentkezéseket, az egyes előadásokhoz tartozó tanulólétszámot és a kísérő pedagógusok számát a Tankerületi Központnak.

- A Tankerületi Központ LEP koordinátora által jóváhagyott előadások megszervezésében együttműködik a Tankerületi Központtal.
- Az osztályfőnökökkel együttműködve figyelemmel kíséri, hogy minden tanuló eljusson minden évfolyamon a kijelölt előadásra.
- A tanulók utaztatásának megszervezésében együttműködik a Tankerületi Központtal.
- Tájékoztatást nyújt a kísérő pedagógusoknak a tanulói létszámról, az előadás időpontjára és az előadásra való eljutásra vonatkozó információkról.
- Folyamatosan tájékoztatja az intézmény vezetését a Program megvalósításáról.

KOMPLEX ALAPPROGRAM

2 számú melléklet

A Komplex Alapprogram az 1-4. osztályban és felmenő rendszerben az 5. osztálytól kerül bevezetésre a 2019/2020-es tanévben.

I. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1. Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevághó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

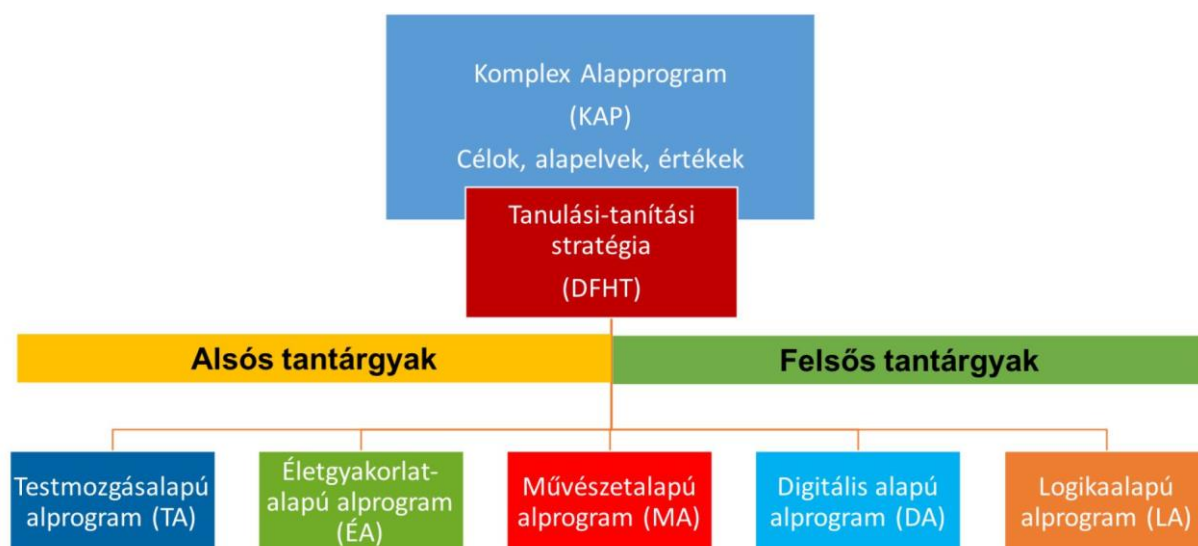
A program legfontosabb alapelvei:

- 1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányossá

3. Komplex Alaprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alaprogram jelszava: **Tanulni élmény!** amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

II. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő

elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár - diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrolllos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,

- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulás-szervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rendszerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a

tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4- Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközzrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási - tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

- 6.2.1. A tanítás - tanulási folyamatban a DFHT tanítási-tanulási stratégiát alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás:

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka **Párban folyó munka**
- páros munka
- tanuló párok munkája **Csoportban végzett munka**
- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka

- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

6.2.2. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

I. A Komplex Alprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

1. A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereshettantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben

2. Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.

Az alprogram célja, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzen a gyermek, amely sikeres életvezetési kompetenciákkal vértelzi fel.

Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.

Célunk még az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az életgyakorlat témái komplexek és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

3. A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.

- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni sajtságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

4. A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az

iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás - ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhöz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban - stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térsemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok - lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok

- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

-

5. A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az alprogram célja, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

II. Komplex órák bevezetése - a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag keresztantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak keresztantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható. Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

A Komplex órák felépítése

III. Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1-3 alkalommal javasolja a Komplex Alapprogram 20-25 perces foglalkozás keretén belül. A tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A foglalkozás felépítése ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

IV. „Te órád”

„Te órád” - a diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az intézmény életében már meglévő, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

V. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az

oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a tanév elején javasoljuk, ajánlott a tanév közben is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A minősítő (szummatív) értékelés egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek. Ennek célja nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segítette a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

VI.A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK

ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZA pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

VII.A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

VIII. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETÉNEK

A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve kb. 80 % -ban nem szabályozza.
- A tanítási órák 20%-ban azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
- 10-30%-ban pedig a Komplex órák keretében a keresztntantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által innovált alprogrami foglalkozások és a „Te órád” többnyire a délutáni időszávban valósulnak meg.

A Komplex Alprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

1. Időkeretek:

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a DFHT- módszertant alkalmazó órák arányait alsó tagozaton és felső tagozaton az alábbi táblázatok mutatják be.

2. Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapidokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a *délelőtti* és *délutáni* tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig - vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben - gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, 1-3. évfolyam (optimum)

8.00-8.25/8.45	Ráhangolódás				
8.55-9.40	Magyar	Matematika	Matematika	Magyar	Matematika
9.40-10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00-10.45	Ének-zene	Magyar	Testnevelés	Magyar	Magyar
10.55-11.40	Környezetismer	Magyar	Viz. kult.	Matematika	Magyar
11.50-12.35	Technika	Testnevelés	Viz. kult.	Testnevelés	Szabadon
12.35-13.40	Ebéd és játék				
13.40-14.25	Testnevelés	Ének-zene	Erkölcsstan	Szabadon	Testnevelés
14.35-15.20	AP-	AP-	AP-	AP-	AP-
15.30-16.15	„Te órád”	Szabad	Szabad	Szabad	„Te órád”
16.15-17.00	Játék-	Játék-	Játék-	Játék-	Játék-

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, 1-3. évfolyam (minimum)

8.00-8.45	Ráhangolódás	Magyar	Magyar	Ráhangolódás	Ráhangolódás
8.55-9.40	Magyar	Magyar	Matematika	Matematika	Matematika
9.40-10.00	20 perces szünet				
10.00-10.45	Ének-zene	Matematika	Testnevelés	Magyar	Magyar
10.55-11.40	Környezetismeret	Szabadon terv	Víz. kult.	Erkölcstan	Magyar
11.50-12.35	Technika	Testnevelés	Víz. kult.	Testnevelés	Szabadon terv.
12.35-13.40	Ebéd és játék				
13.40-14.25	Testnevelés	Játék-szabadidő	Játék-szabadidő	Ének-zene	Testnevelés
14.35-15.20	AP foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.30-16.15	Játék-szabadidő	Te órád	Játék-szabadidő	Játék-szabadidő	Játék-szabadidő
16.15-17.00	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, 4. osztály (optimum)

8.00-8.45	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Ráhangolódás
8.55-9.40	Magyar	Magyar	Matematika	Magyar	Matematika
9.40-10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00-10.45	Magyar	Matematika	Magyar	Szabadon terv.	Magyar
10.55-11.40	Környezetismeret	Testnevelés	Víz. kult.	Matematika	Szabadon terv.
11.50-12.35	Szabadon terv.	Idegen nyelv	Víz. kult.	Idegen nyelv	Testnevelés
12.35-13.00	Ebéd				
13.00-13.45	Testnevelés	Erkölcstan	Testnevelés	Ének-zene	Technika
13.55-14.40	Ének-zene	Játék	Játék	Testnevelés	Játék
14.40-15.25	AP foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.25-16.20	Te órád	AP-	Szabad	Játék	Te órád
16.20-17.00	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet

A Komplex Alaprogram minta-hetirendje, 4. osztály (minimum)

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00-8.45	Ráhangolódás	Magyar	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Idegen nyelv
8.55-9.40	Magyar	Magyar	Matematika	Magyar	Matematika
9.40-10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00-10.45	Ének-zene	Matematika	Magyar	Szabadon ter. v.	Magyar
10.55-11.40	Környezetism.	Testnevelés	Viz. kult.	Matematika	Szabadon ter. v.
11.50-12.35	Szabadon ter. v.	Idegen nyelv	Viz. kult.	Testnevelés	Testnevelés
12.35-13.00	Ebéd				
13.00-13.45	Testnevelés	Erkölcstan	Testnevelés	Ének-zene	Technika
13.55-14.40	Játék	Játék	Játék	Játék	Játék
14.40-15.25	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.25-16.20	„Te órád”	Szabad	„Te órád”	Szabad időkeret	„Te órád”
16.20-17.00	Szabad	Szabad	Szabad	Szabad	Szabad

A Komplex Alprogram minta órarendje, 5. osztály (minimum)

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00-8.45	Ráhangolódás	Magyar	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Idegen nyelv
8.55-9.40	Magyar	Magyar	Matematika	Idegen nyelv	Matematika
9.40-10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00-10.45	Ének-zene	Matematika	Magyar	Szabadon terv.	Történelem
10.55-11.40	Term.ismeret.	Testnevelés	Történelem	Matematika	Tánc és dráma
11.50-12.35	Oszt.fő.	Idegen nyelv	Viz. kult.	Testnevelés	Testnevelés
12.35-13.00	Ebéd				
13.00-13.45	Testnevelés	Erkölcstan	Testnevelés	Term.ismeret	Technika
13.55-14.40	Tanulás	Szabadon terv.	Tanulás	Tanulás	Tanulás
14.40-15.25	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.25-16.20	„Te órád”	Tanulás	„Te órád”	Szabad időkeret	„Te órád”
16.20-17.00	Szabad	Szabad	Szabad	Szabad	Szabad

Megjegyzés: Amennyiben több osztályból tevődik össze egy alprogrami foglalkozás, s akik nem vesznek részt ezen a foglalkozáson, azoknak napközis foglalkozás vagy “Te órád” biztosítható.

IX. JELÖLÉSEK AZ OSZTÁLYNAPLÓKBAN

A digitálisnaplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

DFHT -DFHT -val megvalósított tanóra

TA - testnevelés alapú alprogram

ÉA - életgyakorlat alapú alprogram

DA - digitális alapú alprogram

MA - művészetalapú alprogram

TÓ - „Te órád”

RÁ - ráhangolódás

Melléklet 3.

Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, alsó tagozat, 1–4. évfolyam

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára készült kerettanterv céljaiban, feladataiban és az ezekre épülő további tartalmakban is figyelembe veszi a jövőben várható társadalmi, gazdasági változásokat, valamint az ezzel összefüggésben megjelenő, a köznevelés egészére vonatkozó célokat és feladatokat. A kerettantervi rendszer az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében is prioritásként értelmezi azokat a személyiség-, készség- és képességfejlesztési tartalmakat, amelyek az egyén és a társadalom számára egyaránt nélkülözhetetlenek.

A célok és feladatok meghatározása a Nemzeti alaptanterven (Nat) és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvén alapul. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van igény szerint sajátos, a fogyatékosággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök, siket tanulóknál a magyar jelnyelv elsajátításának, alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A hatályos jogszabályok alapján az iskola pedagógiai programjának részeként, a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tanterv elkészítésekor különös figyelmet kell fordítani a Nat jelzett elvei közül arra, hogy a helyi tanterv a fogyatékosággal, sajátos nevelési igénnyel összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket jelenítsen meg, ennek érdekében a kerettanterv (együttnevelés esetén az együttesen alkalmazott kerettantervek) tartalmi elemei az igényeknek megfelelően

adaptálhatóak, illetve ugyanazon célokat szolgáló elemekkel behelyettesíthetőek.

Témakörök

A Nat témakörei a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő módon adaptálva, horizontálisan érvényesülnek a kerettantervben. A témakörök egy adott tantárgyon belül a Nat-tól esetenként eltérő megnevezéssel és más belső elrendezéssel jelennek meg, hogy igazodjanak a sajátos nevelési igényű tanulók speciális tanulási igényeihez, de összességükben lefedik a Nat által az adott tantárgyra meghatározott témakörök tartalmi egészét.

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás e szakaszában a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére helyeződik a hangsúly. A tanulók között meglévő eltérések differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások, terápiák alkalmazását teszik szükségessé. A képességfejlesztésben hangsúlyos szerepük van a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek. A tanuló fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulnia a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének. Az alsó tagozat első évfolyamán javasolt tananyag elsajátítására – a Nemzeti alaptanterv által biztosított lehetőséggel élve – ajánlott egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni. A hosszabb időkeret nagyobb esélyt nyújt az alapvető kultúrtechnikák eszközzintű elsajátítására, amennyiben megfelelő motiváltság mellett, ismétlődő tanulási folyamatban, állandó aktivitásban egyre önállóbb tanulási tevékenységet tesz lehetővé a tanulók számára.

Az 1–2. évfolyamon a fő cél a személyiség biztonságérzetének megteremtésével, az egyéni diagnosztikára épülő funkcionális képességfejlesztéssel elérni az egyénhez viszonyítva azt a legoptimálisabb adaptív állapotot, amely elégséges előfeltétele a tantárgyi rendszerű fejlesztésnek.

Olyan fejlettségi szintre kell hozni a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichikus funkciókat – a gyógypedagógia eszközrendszerének, módszereinek, terápiáinak felhasználásával –, hogy a tanuló az alapvető kultúrtechnikák elsajátítására a sérülésének, állapotának megfelelő idő biztosítása mellett

felkészült legyen. A tanulókat fogékonnyá, befogadóvá kell tenni a környezet, a közvetlen megtapasztalható természet és a társas kapcsolatok iránt, miközben tág teret adunk az életkori sajátosságoknak, a fejlettségnek megfelelő gyermekjátéknak és mozgásnak, mindezzel felkeltve érdeklődésüket a tanulás iránt.

A 3–4. évfolyamon a cél az alapvető képességek és alapkészségek fejlesztése a tanulók egyéni háttértényezőinek figyelembevételével, a pszichés funkciók fejlesztésének stratégiáját tartalmazó egyéni fejlesztési tervek alapján, tantárgyi rendszerben végzett intenzív fejlesztési folyamatban.

Kiemelt feladat a személyiség érésének, az önismeret fejlődésének elősegítése a tanulási, viselkedési szokások elsajátításával, magatartási normák közvetítésével; a sérülésből, a fogyatékoságból eredő tanulási nehézségek leküzdésének, a jól működő funkciók továbbfejlődésének segítése individualizált programok, terápiák, differenciáló pedagógiai eljárások alkalmazásával.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Erkölcsei nevelés

E szakasz feladata a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása. Az életkori jellemzőkhöz illeszkedő – a spontán belátáson alapuló – szabálykövetési képesség megerősítése, az alkalmazkodás és az önérvényesítés, a felelősségvállalás képességének alapozása a mindennapi iskolai gyakorlatban. Szociális konvenciók (köszönés, megszólítás stb.) szerepének tudatosítása a közösségi életben.

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak

példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelműtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helyzetállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Az otthon, az iskola, a lakóhely alapvető személyi viszonyainak megismerése, biztos tájékozódás kialakítása az alapvető téri és időrelációkban, a nevezetes események megismerése, az ezzel kapcsolatos élmények feldolgozása. Hagyományok, népszokások megismerése, felelevenítése az azokban való aktív részvétel feltételeinek megteremtésével.

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az iskolai keretek között gyakorolható demokratikus részvétel. A házirend értelmezésével a jogok és kötelességek szerepének megértése. Szociális attitűd kialakítása mások problémái, nehézségei iránt, megoldások keresése.

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel,

amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A tanulók önmaguk megismerésére motiváló tanulási környezet létrehozásával az önmagukra jellemző tulajdonságok, érzelmi és indulati megnyilvánulásokat ismerik meg. Az énkép, önismeret alakítása, fejlesztése, szociális tanulás, az ember jellegzetes külső és belső jegyeinek megismerése. Az egymáshoz való alkalmazkodóképesség, együttműködési készség, elfogadás alapozása. A gyakran előforduló konfliktusok kezelésének gyakorlása, helyes magatartás bemutatásával. Az együttműködés és közreműködés a csoportban, közösségben, a meghatározott feladatok végzésében. A családi és az iskolai szerepek megismerése, alkalmazkodás és azonosulás a családi és iskolai viszonyrendszerekben.

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

Személyes élmények alapján a családi élet jellemzőinek megbeszélése, élmények, történések, családi események feldolgozása. A családon belüli kapcsolatok, egymás segítése, felelősségvállalás a családon belüli feladatokért, az egymásra utaltság tudatosítása.

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

A testi fejlettségnek, adottságoknak megfelelő egészségtudatos táplálkozás, a mértéktelenség, mohóság elkerülése, az önkorlátozás gyakorlása. Tisztálkodási szokások napi ritmusának kialakítása.

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Gyakorlati tevékenységekben a részvétel különbözőségeinek megfigyelése, hasonlóságok és különbségek, egymás erősségeinek és gyengeségeinek felismerése, az együttműködésre alapozott

segítés és a segítéshatásainak megtapasztalása.

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek felé irányuló szociális attitűd, támogató, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A környezet adott szempontok alapján történő megfigyelése, a következtetések közös levonása. A szorosán vett természeti környezet ápolása, gondozása mindennapi feladatokban.

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Foglalkozások, foglalkozásokhoz rendelt tevékenységek megismerése, egyeztetése, tapasztalatgyűjtés. Az érdeklődés felkeltése, egyéni érdeklődések erősítése. Olyan feltételek, tevékenységek biztosítása, amelyek során a tanulók kipróbálhatják képességeiket.

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Vásárlások, társasjátékok, szituációk segítségével a pénz szerepének, a gazdaságosság fontosságának a felismertetése.

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Életkornak megfelelő gyermekműsorok hallgatása, nézése és a tapasztalatok megbeszélése. A valóság és a virtuális valóság megkülönböztetésének elemi példáival az értelmező, mérlegelő gondolkodás alapozása.

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, mérlegelő beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a

médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás iránti érdeklődés felkeltése, sok személyes élmény biztosítása a tanulói tevékenység serkentésével. Az egyéni érdeklődésen alapuló önművelő és szükségletkielégítő szabadidős tevékenységek lehetőségeinek megismerése, az azokban való részvétel igényének kialakítása, alapozása.

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Kulcskompetenciák

A Nat kulcskompetenciái nem tantárgyokhoz kötöttek, hanem tantárgyakon átívelve, horizontálisan jelennek meg a kerettantervben a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő adaptált formában. A Nat kulcskompetenciái az alábbi specifikumokat hordozzák az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében:

A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanuláshoz alapvető készségekkel, képességekkel kell rendelkezni, amit az alapkompentenciák biztosítanak. A tanulót támogatni kell abban, hogy megtalálja saját érdeklődési körét, hogy minél több tanulási technikát megismerjen, és ezek alapján képessé váljon majd saját tanulási stratégia kialakítására. Segíteni kell a tanulót abban, hogy lehetősége legyen a metakogníció (gondolkodásról való gondolkodás) gyakorlására, tudatos alkalmazására, a tanuláshoz való pozitív viszony kialakítására.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi kompetenciák)

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a nevelés-oktatás ezen szakaszában idegen nyelv oktatása még nem történik, a hangsúly az anyanyelvi kompetenciák fejlesztésére helyeződik.

Az anyanyelv elsajátításának folyamatában az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a közlés és befogadás szóbeli ágát javasolt a középpontba állítani. Az anyanyelv elsajátítása során – a tanulók egyéni sajátosságaihoz való igazodás mellett – alapelv, hogy esetükben a nyelvsajátítás lényegi módja nem az elszigetelt nyelvi jelenségek oktatása, hanem az a folyamat, amelyben az ember nyelvileg fogalmazza meg a valóságra vonatkozó ítéleteit. Az anyanyelv tanításában csak az a fejlesztő tevékenység hozhatja meg a kívánt eredményt, amely (az egyén képességének és beszédállapotának figyelembevételével) a beszédnek mint összetett folyamatnak a fejlesztésére irányul, s a „nyelvet” funkcióinak (kifejező, informáló, felhívó) megfelelően, elemi formáiban (közlés, megbeszélés, rábeszélés) és alaptípusaiban (élőbeszéd, írott beszéd) gyakoroltatja és alkalmaztatja. Törekedni kell a digitális technológia kínálta eszközök, lehetőségek kommunikációs célú alkalmazására.

A digitális kompetenciák

A digitális kompetenciák elsajátítása, felhasználói szintű alkalmazása az esélyegyenlőség megteremtése és a minél önállóbb életvitel támogatása szempontjából is kiemelkedő jelentőségű. Az online zaklatás gyakori megjelenése miatt a tanulóknak ismerniük kell a biztonságos eszközhasználatot, valamint a digitális tartalmak létrehozásával kapcsolatos etikai szabályokat is. A

munka, a szabadidő és a tanulás egész életen át ívelő folyamatai során a digitális eszközök használata, az így megszerzett információk feldolgozása és alkalmazása is a digitális kompetenciákat igényli. A tanulók számára fontos a megbízható információk, az online biztonság, a digitális eszközök társadalmilag elfogadott formáinak alkalmazása a kommunikáció során, illetve azok alapvető szabályainak ismerete a társadalomban való részvétel érdekében.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematikai kompetencia fejlesztése során lehetőség nyílik a problémamegoldó gondolkodás, valamint a kognitív képességek fejlesztésére. A matematikai kompetencia fejlesztésével az enyhe értelmi fogyatékos tanuló képessé válik a környező világ mennyiségi és térbeli viszonyainak felfedezésére, valamint a tapasztalatok útján megszerzett tudás praktikus felhasználására a mindennapi élet különböző területein. Ez úgy érhető el, hogy a tanulás-tanítás folyamatában döntően a mindennapok során létrejött helyzetekben ismertetjük meg a matematikai tartalmakat. Kiemelten fontos a konkrét cselekvéssel összekapcsolt, a konkrét élethelyzetekhez kötött tapasztalatszerzés és matematikai tevékenység, a szabálytudat és a stratégiahasználat kialakítása, valamint a mindennapokban használható tudás biztosítása.

A természettudományos kompetencia fejlesztése során az enyhe értelmi fogyatékos tanulóknál a gyakorlati jellegű természettudományi műveltség kialakítása, a mindennapi életben előforduló természettudományos jelenségek körében a felhasználói tájékozottság elérése, az egységes természettudományos világgép kialakítása a feladat. Fontos a mindennapi életet érintő, konkrét tényeken, tapasztalatokon alapuló egyszerű következtetések levonásának és az erre alapozott döntéshozatalnak a tanítása.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanulókat támogatni kell a társas kapcsolatok kialakításában és fenntartásában, ehhez elengedhetetlen a pozitív énkép és az emberi kapcsolatokban való eligazodás képessége. Az eltérő képességeknek megfelelően fel kell készíteni a tanulókat a változó társadalmi-gazdasági helyzet adta kihívásokra (változó egyéni szerepkör, érdekérvényesítés, tulajdonviszonyok). A tanulóknak ismereteket kell szerezniük a célszerű gazdálkodás, a pénzhasználat és a fogyasztás, valamint – az egyéni képességeket figyelembe véve – a rövidebb és hosszabb távú élethelyzetek tervezése kapcsán. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók felkészülnek a közügyekben való aktív részvételre. A társadalmi

részvétel és felelősségvállalás kompetenciái fejlesztése során – a tanulók gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit figyelembe véve – a tartalmakat sajátélményű tevékenységek formájában gyakoroltatva kell biztosítani. Az önismeret, a kapcsolatteremtés, kapcsolattartás képességének fejlesztése elősegíti a harmonikus közösségi beilleszkedést, a felelős társadalmi részvételt.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az eredetiség és ötletgazdagság, a divergens gondolkodás, a kíváncsiság és az alkotókedv nem csak az intellektuális tényezők függvénye, ezen a területen nagy szerepe van a motivációnak és az érzelmeknek is. Fontos a sok érzékszervi, megfigyelési, manipulatív tevékenységre épülő tapasztalatszerzés, a nyitottság, az értékítélet kialakítása.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A munkavállalói és innovációs kompetenciákhoz szükséges ismeretek, képességek és attitűdök alakítása, formálása a tanulók egyéni sajátosságait figyelembe véve lehetséges. A tanulási-tanítási folyamatban az enyhe értelmi fogyatékos tanuló minden esetben saját cselekedeteinek tükrében ismerje fel lehetőségeit, próbálja elérni céljait. A munkavégzésre való szocializálás, a munkavállalói magatartás kialakítása, a tanulók élettervezésének elősegítése, az önálló életvezetés megalapozása a társadalmi beilleszkedés fontos eleme.

Egységesség és differenciálás

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű

tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

Az iskoláknak tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését ajánlott beilleszteniük a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy sajátos nevelési igényének típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

Az egységesség és a differenciálás érvényesítésének megvalósítását a pedagógiai gyakorlatban az adaptív oktatás jellemzőinek ismerete és annak alkalmazása teszi lehetővé. Az oktatási folyamat akkor adaptív, ha a megvalósítása során a differenciálás és az egységesség elve egyaránt érvényesül. Az adaptív oktatás gondolata, a megvalósítás gyakorlata az egymástól különböző tanulók egyszerre történő eredményes tanításának ellentmondását oldja fel. Olyan tanári gondolat- és tevékenységrendszerrel kínál, amely a tanulók egyéni sajátosságainak figyelembevételére épülve

egyszerre biztosítja a differenciálás egyéni fejlesztő hatását és a pedagógiai gyakorlatban megjelenő egységességet.

Az adaptív oktatás feltételei között egyenrangúan szerepelnek a szükséges tanulói sajátosságok – a tanuló tudása, az aktivitásra való készenléte, fejlettsége az önálló munkavégzés és az együttműködés terén, helyzete a társas kapcsolatrendszerben – és a tanulók számára leginkább kedvező tanulásszervezési formák: a frontális munka, a csoportmunka, a párban folyó tanulás, az egyéni munka, az individualizált munka.

A pedagógiai differenciálás háttérében az a törekvés húzódik meg, hogy az egységes tartalmi szabályozás keretei között minden tanuló a neki megfelelő nevelésben és oktatásban részesülhessen optimális fejlődése, egyéni teljesítőképességének teljes kibontakoztatása érdekében. A differenciálásnak nélkülözhetetlen és sok variációban alkalmazott eszközezőként kell megjelennie. A sajátos nevelési igényű tanulók hatékony oktatása, nevelése érdekében többszintű és változatos differenciálást kell megvalósítani – mind a gyógypedagógiai intézményi, mind az inkluzív nevelési szervezeti formák esetén – a csoportba sorolás, a célok, a tartalom, a követelmények, a szervezési módok és eszközök vonatkozásában egyaránt. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakaszban megfelelő kihívások elé állítják őket. A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják ugyanakkor az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében-oktatásában (az együttnevelésre vonatkozóan is), a fejlesztésben részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, továbbá az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A

sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

Az adaptív oktatás gyakorlati megvalósításának két kulcsmozzanata van. Az egyik a bemeneti jellemzők köre, melyek alapjaiban kijelölik az egyéni utat, illetve az annak bejárásához vezető stratégia megvalósítandó pedagógiai mozzanatait. A másik a kimeneti elvárások köre, melyek a prognosztizálható fejlesztés/fejlődés kritériumainak, a kimeneti követelmények meghatározásához nyújtanak segítséget.

A bemenetnél, az iskolai, oktatási folyamat kezdetén a sajátos nevelési igény pontos, egyénre szabott feltárása szükséges, a képességstruktúra, a lényegi személyiségvonások, a szocializációs funkciók területeinek feltérképezésével. A feltárás a gyógypedagógia, a pszichológia módszereivel történik.

A funkcionális képességek (az észlelés, az emlékezet, a figyelem, a gondolkodás), a tanult képességek (a kommunikációs, a kognitív, a cselekvési, a szocializációs képességek), a család legjellemzőbb mutatói, a családi szocializáció szinterei, a kommunikációs, cél-racionális, dramaturgiai tevékenységrendszer, az interakciók és struktúrák rendszere együtt jelenthetik a gyermeki szükségletek megfogalmazásának alapjait, amelyre építeni lehet az egyéni út meghatározását, a pedagógiai diagnózist, a stratégiát és terápiát.

A kimeneti elvárások – a pedagógiai folyamatban a tanulók egyéni jellemzőit, fejleszthetőségi sajátosságait mindvégig figyelembe véve – a társadalmi szükségletből vezethetők le. A társadalmi szükséglet meghatározásához a kiindulópontot a társadalom leírása jelenti, a jelen és a belátható jövő társadalmi sajátosságainak számbavétele. Ez azt jelenti, hogy a klasszikus tudásközlés mellett az információrobbanás korszakának jellemzőjeként az integratív, interpretatív szerepet is figyelembe véve lehet az iskola helyi nevelési rendszerét a társadalom szocializációs közegének modelljeként tekinteni.

Így a fejlesztési – nevelési – oktatási - képzési rendszerben érvényesíthetők a következő jellemzők: a nevelés, mint kapcsolat, az értékek, a tudás, a cselekvési minták közvetlen cseréje; az identitás és önismeret, mint szocializációs cél; párbeszéd, megoldáskeresés, értékelés, válogatás, mérlegelés, közvetlen megfigyelés, kipróbálás, mint tipikus tevékenységek; valamint a kíváncsiság, mint motiváció.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

a
Szabadszállási Petőfi Sándor Általános Iskola Pedagógiai Programjának
módosításáról

A Pedagógiai Program kiegészítését a diákönkormányzat 2023.szeptember 01-jén tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Szabadszállás, 2023.szeptember 01.

DÖK segítő pedagógus

A Pedagógiai Program módosítását a Szülői Közösség 2023. szeptember 01-jén tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Szabadszállás, 2023. szeptember 01.

SZK elnöke